

DŮLNÍ NOVINY

NOVINY CZECH COAL GROUP

číslo 6

červen 2016

ZDARMA

**Stěrače
potřebují i pásové
dopravníky**

> Strana 2

**Slatinický hmyzí
hotel čeká
na hosty**

> Strana 3

**Co zaznělo
v jídelnách na
Vršanské a ČSA**

> Strana 4

**Na výsypce se
prohánějí auta už
třiatřicet let**

> Strana 12

**První koupání
v jezeře Most
už se blíží**

> Strana 15

Změny se nedotknou lidí ve výrobě

Změny, které v současnosti probíhají ve spojovaných skupinách Czech Coal a Severní energetická, to bylo téma několika setkání se zaměstnanci obou skupin. Informovat je o jejich průběhu přišli jak na Vršany, tak i na lokalitu ČSA představitelé nejvyššího managementu společně se šéfy odborových organizací.

Prvním zásadním krokem poté, kdy se Pavel Tykač stal jediným akcionářem obou skupin, byly změny ve statutárních orgánech. Ty zahájily proces spojování a restrukturalizace ve společnostech Vršanská uhelná, Severní energetická a Coal Services. Od 1. června mají všechny tři společnosti jedno představenstvo a jednu dozorčí radu. Předsedou představenstev všech tří společností je Milan Krob a místopředsedou Petr Antoš. Třetím členem představenstva je Vladimír Rouček, který je zároveň generálním ředitelem obou těžebních společností. V původních představenstvech původně působilo 11 lidí. Předsedou dozorčích rad byl zvolen Jan Dienstl, dalšími členy dozorčí rady jsou Pavel

Tykač, Michal Tykač a Veronika Tykačová. Zaměstnance v dozorčích radách zastupují Lubomír Holý ve Vršanské uhelné, Jaromír Franta v Severní energetické a Pavel Murcko v Coal Services.

„Naším cílem je vytvořit během co nejkratší doby optimální organizační strukturu a nastavit vnitřní procesy tak, aby bylo možné zajistit stabilní hospodářské výsledky nové skupiny,“ řekl mimo jiné Milan Krob. S tím souvisí například také snížení počtu odborných ředitelů, jejichž počet by se z patnácti ve všech třech společnostech měl v nově vznikající skupině dostat zhruba na polovinu. Jak zdůraznil, reorganizační kroky se nedotknou lidí ve výrobních úsecích ani úsecích výrobní podpory.

Pokračování na straně 4

Jídelny na lokalitách Vršany a Československá armáda byly dějištěm setkání se zaměstnanci. Tentokrát se tu mluvilo o změnách ve spojovaných skupinách Czech Coal a Severní energetická. Foto: (pim)

Dotykové displeje pro údržbu

Dvěma novými dotykovými panely se může pochlubit úsek uhlí v nakládacím zásobníku na lokalitě Vršany. Zatímco běžní zaměstnanci si všimnou pouze nových obrazovek, změny se odehrávají i za nimi.

„Nejviditelnějšími změnami jsou výměny dotykových ob-

razovek ve vzorkovně a hlavní rozvodně na nakládacím zásobníku. Nově jsou na obou místech osazeny panely typu TP Comfort 1500 od společnosti Siemens. Jde ale pouze o jednu z částí projektu, kterému pracovníci říkáme zefektivnění údržbového přístupu.

Pokračování na straně 2

Do skrývky kouše novými zuby

Na zoubek rýpadlům se rozhodli podívat ve Vršanské uhelné společně se zástupci Ústecké Univerzity Jana Evangelisty Purkyně.

Pracují na společném vývoji nových zubů do korečků rýpadel, která těží skrývku i uhlí. „Vršanská uhelná spolupracuje s fakultou výrobních technologií a managementu Ústecké univerzity

zhruba od roku 2013. Už tehdy odborníci z katedry technologií a materiálového inženýrství pod vedením docenta Štefana Michny navrhli první materiál na výrobu zubů do korečků

rýpadel,“ uvedl Tomáš Paul, specialista projektů Vršanské uhelné.

Cílem společného projektu je vyvinout materiál, který bude dostatečně pevný a houževnatý, což by mělo prodloužit životnost zubů v korečcích a tím snížit také náklady spojené s provozem a jejich výměnou.

Pokračování na straně 2

PSALI JSME

Strážní se nestačí divit

Strážní bezpečnostní agentury se občas nestačí divit tomu, jakou mívají při své službě společnost a jak někteří zlodějíci, kterých se to týká nejvíce, umí být neodbytní. Vrcholem všeho byla příhoda z 15. dubna, kdy vytrvalost zlodějí překonala dosavadní rekordy. V půl třetí odpoledne zajistili strážní v objektu na lokalitě ČSA dva pachatele při pokusu o krádež 8 metrů hliníkového kabelu. Po domluvě se zástupcem klienta byli zloději vykázáni z objektu. Dvacet minut nato strážní opět jednoho z dopadných lupičů zajistili při pokusu o odcizení hliníku. Znovu ho po dohodě s klientem vykážali. Při kontrolní pochůzce kolem půl čtvrté odpoledne zjistili strážní pohyb osob v objektu, a jaké bylo jejich překvapení, když zadrželi stejné chlápky ten den již potřetí, jak si odnášejí 12 metrů měděného kabelu!
Důlní noviny, květen 2001

Šetření úrazu

Při pročítání archiválií o hornické činnosti na Komoňansku se lze občas dostat k opravdu originální dokumentaci. A není nouze ani o komické dokumenty, k nimž patří i zápis o šetření úrazu z 26. 8. 1952, kde vznikl a děj úrazu je zraněným popsán takto:

„Asi ve 21.30 hod. jsem dokončil na zakladači Z-51 čištění pásu. Tak jsem si sedl a zapálil jsem si cigaretu. Jak si tak klidně kouřím a přemýšlím, najednou odněkud přilétl kus nějakého kamene, či čeho a trefilo mne to rovnou do čela mezi oči. To mne skoro omráčilo. Od tohoto úderu jsem měl proražené čelo a z rány mi tekla krev. V tom okamžiku jsem vůbec nevěděl, co dělá. Prý jsem vzteky zvedl vedle ležící krumpáč a mrštil jsem jím ze zakladače. Když jsem se uklidnil, zjistil jsem, že tento krumpáč zasáhl okolo náhodně jdoucího spolupracovníka do levé ruky. Ještě jednou připomínám, že po ráně tímto kamenem, či jiným neznámým předmětem mezi oči, jsem nevěděl, co vůbec dělám.“
Václav Kosteletý, Důlní noviny, červenec 2002

Stěrače potřebují i pásové dopravníky

Bez stěračů se stejně jako auta neobejdou ani na pásové dopravnících. Ačkoli vypadají úplně jinak, jejich funkce je podobná - odstraňují nečistoty.

„Stěrače zbavují dopravní pásy všeho, co by mohlo způsobit nalepování materiálu a následně komplikovat jak samotný provoz, tak jejich údržbu,“ vysvětlil Stanislav Fára, vedoucí úseku Uhlí Vršanské uhelné. Stěrače je proto možné najít nejen na každé dopravníkové lince, ale také na těch nejexponovanějších místech, kudy prochází vytěžený materiál. Jejich přesný počet závisí mimo jiné na délce linky a také na tom, jaký druh materiálu je po dopravnících přepravován. „Používáme dva druhy. Běžně jsou vyrobené z gumy, u výškových bubnů, kde je na pásy větší tlak, se používají kovové,“ doplnil Vladimír Houška, strojní mechanik úseku uhlí. Obvykle jsou na spodní stranu dopravníků instalovány napevno, pouze při opravách se případně utahují, aby stále plnily svou funkci. A právě na dvou exponovaných místech na linkách 142

Předák strojní údržby Vršanské uhelné Radek Hammer kontroluje nové stěrače. Foto: (pim)

vány napevno, pouze při opravách se případně utahují, aby stále plnily svou funkci. A právě na dvou exponovaných místech na linkách 142

a 152 na lokalitě Vršany se na konci června nové stěrače instalovaly. Jejich montáž prováděla specializovaná společnost ME Systems. „Osazovaly se stěrače firmy Martyn, které jsou odolnější, účinnější a je možné nastavovat jejich sílu v poměru k pásu,“ připomněl mecha-

nik. „Vylepšení se dočkali údržbáři. Do systému se dostanou i vzdáleně a mohou tak například lépe diagnostikovat poruchu. Ti, kdo s panely přicházejí do každodenního styku, například vzorkačky, se nebudou muset učit nové ovládání, jeho podoba doznala minimálních změn,“ doplnil Hudský. Nové dotykové panely je možné v budoucnu rozšířit i o další funkce podle požadavků výroby. (red)

Skrývkou kouše novými zuby Dotykové displeje pro údržbu

Pokračování ze strany 1

Oborníci z katedry navrhli dva nové typy materiálů. Vybraná slévárna odlila zhruba 120 kusů od každého typu a nové zuby se začaly testovat přímo v provozu na skrývkovém velkostroji KU800/K84. „Koleso skrývkového velkostroje má patnáct korečků, každý z nich je osazen osmi zuby. Testování probíhá za běžného provozu, kdy jsme čtyři z korečků osadili novými zuby, vždy po dvou podle typu materiálu. Bude tak možné lépe porov-

navat, jak se materiály chovají za standardního provozu,“ dodal Paul. Kromě testování přímo na velkostroji si univerzita souběžně provádí i vlastní testy v laboratorních podmínkách. Zkoušky v provozu budou probíhat nejdéle do srpna, kdy velkostroj čeká odstávka a výměna korečků. Pokud se nové zuby osvědčí, mohl by se materiál, vyvinutý vysokoškolsky, využít na výrobu zubů pro všechny typy velkostrojů ve Vršanské uhelné. (pim)

Pokračování ze strany 1

V podstatě jde o to, že se s Pavlem Korelem, vedoucím našeho úseku, snažíme zjednodušit a zlepšit přístup do těchto zařízení osobám, které zde provádějí kontroly, případně údržbu,“ vysvětlil Marek Hudský, předák dílny řídicích systémů. Důvod k výměně byl poměrně prostý, dosavadní systém byl na obě pracoviště nainstalován před zhruba 15 lety a byl už na hrani-

ci své životnosti. „Vylepšení se dočkali údržbáři. Do systému se dostanou i vzdáleně a mohou tak například lépe diagnostikovat poruchu. Ti, kdo s panely přicházejí do každodenního styku, například vzorkačky, se nebudou muset učit nové ovládání, jeho podoba doznala minimálních změn,“ doplnil Hudský. Nové dotykové panely je možné v budoucnu rozšířit i o další funkce podle požadavků výroby. (red)

OTÁZKA PRO...

Lenku Lůžkovou, vedoucí Zaměstnanického centra

Kdo má nárok na úhradu deputátního uhlí a jakým způsobem se vyplácí?

Skupina lidí, která má nárok na deputátní uhlí a dříví, je v současné době již uzavřená. Tvoří ji více než 2000 osob a nové nároky již nevznikají. Poskytuje se jedincům, kterým toto plnění náleží podle bývalých rezortních předpisů s tím, že hraničním datem byl 16. leden 1992, po něm nárok na deputát zanikl. Od roku 1997 nelze v případě úmrtí příjemce přenést nárok na pozůstalé. Nevyplacený deputát zaniká úmrtím oprávněné osoby a není předmě-

tem dědictví. K výplatě deputátu dochází po předložení patřičných dokladů jedenkrát ročně prostřednictvím poštovní poukázky. Částka se zdaňuje podle předpisů o daních z příjmu, platných v období výplaty. Nárok na výplatu v příslušném roce musejí žadatelé prokázat, pokud se jedná o důchodce, jedním ze tří způsobů. Ústřížkem pro příjemce modré barvy, který jim předává pošta při výplatě důchodu. Další možností je potvrzení o pobírání důchodu z Okresní správy sociálního zabezpečení podle místa bydliště nebo mohou

předložit výpis z bankovního účtu, z něhož je patrný převod důchodu z účtu České správy sociálního zabezpečení. Když žadatelem není důchodce, musí předložit místo potvrzení od zaměstnavatele, že v roce, v němž uplatňuje nárok na deputát, není v pracovním poměru u společnosti, která se zabývá těžbou nebo úpravou uhlí. Žádosti o proplacení deputátního uhlí evidujeme v Zaměstnaněckém centru a vyřizujeme postupně, jak jsou doručovány. (red)

Slatinický hmyzí hotel čeká na hosty

Neobvyklá dřevěná stavba o rozměrech tři-krát dva a půl metru vyrostla na Slatinické výspě. Jde o hmyzí hotel, který tu vybudovali zaměstnanci společnosti Rekultivace.

„Hmyzí hotely nejsou v Česku ničím novým, ovšem v našich podmínkách něco podobného vzniklo poprvé. Iniciátorem byl Oldřich Novotný, vedoucí oddělení rekultivací a pozemků Vršanské uhelné,“ vysvětlil Tomáš Šolar, ředitel Rekultivací. Dřevěná konstrukce hmyzího hotelu je rozdělena na devět menších částí, každá z nich je naplněna jiným druhem materiálu, aby přilákala různé druhy hmyzu. Slouží jim jako úkryt, ale také k naklazení vajčků. Staví se hlavně proto, že přirozených úkrytů pro hmyz v intenzivně zemědělsky využívané krajině výrazně ubývá a z přírody

mizí i důležité druhy opylovačů rostlin. „Ještě zbývá udělat poslední terénní úpravy a hmyzí hotel může začít sloužit svému účelu. Uvidíme, jak se osvědčí a jaký bude mít ohlas u orgánů státní správy i veřejnosti, protože nedaleko vede naučná stezka,“ dodal Šolar s tím, že v budoucnu by mohly hmyzí hotely vzniknout i na dalších rekultivovaných plochách. Zvířecím obyvatelům bývalých výspěk, na nichž Rekultivace pracují, slouží rovněž takzvané „berličky“ pro dravce, tedy dřevěné opory, na které mohou ptáci usednout a číhat na kořist. (red)

Hmyzí hotel: Každá z devíti částí hmyzího hotelu je vyplněna jiným druhem materiálu. Foto: Rekultivace

Natrénovat se dá leccos, realita ale může překvapit

Hasiči Severní energetické v květnu předvedli, že se neztratí ani při soutěži ve vyprošťování osob z havarovaného vozidla. Druhé místo mezi pěti týmy vybojovalo družstvo, které v této sestavě soutěžilo vůbec poprvé. Vedl ho Josef Rédl.

Jak jste se dali dohromady?

Oslovil nás velitel útvaru, že soutěž probíhá v termínu,

kdy sloužíme a zda bychom byli schopni sestavit tým složený z naší směny. Já i kole-

gové Pavel Peřt, Martin Vandírek a Martin Dvořáček máme jisté zkušenosti z různých

Úspěšný tým hasičů Severní energetické. Zleva: velitel HZS Bronislav Vilhelm, strojník Martin Dvořáček, velitel družstva Josef Rédl a strojníci Martin Vandírek a Pavel Peřt. Foto: Archiv HZS Sev-en

od toho oprostili a začali vše vnímat jako skutečný zásah. Zkušenosti ze soutěží v praxi využijete? Určitě. I když se jedná o soutěž, kde hrají roli třeba čas a trestné body, pořád je to hlavně trénink na situaci, která by mohla nastat i ve skutečnosti. Čas hraje roli, protože rychlé poskytnutí první pomoci zraněným osobám u dopravní nehody jim může zachránit život. Soutěže jsou dobré také k tomu, abyste si ověřili, jak si stojíte oproti svým kolegům z jiných jednotek. Jsem ale přesvědčený o tom, že i tým, který na soutěži skončí na posledním místě, by u skutečné nehody obstál naprosto bez problémů.

Dá se vůbec srovnat soutěž ve vyprošťování s reálným zásahem?

Zčásti ano, řada věcí se dá teoreticky natrénovat. Ovšem v realu mohou nastat situace, které se dopředu nedají odhadnout. Je ale pravda, že přípravy soutěží probíhají tak, aby co nejméněji simulovaly skutečnou dopravní nehodu. I proto jsou týmy během přípravy izolovány, aby nevěděly, jak bude vypadat místo, kde zásah probíhá. Zpočátku jsme to brali jako soutěž, kde se pohybují rozhodčí a sleduje nás publikum, postupně jsme se

zkušenosti ze soutěží v praxi využijete?

Určitě. I když se jedná o soutěž, kde hrají roli třeba čas a trestné body, pořád je to hlavně trénink na situaci, která by mohla nastat i ve skutečnosti. Čas hraje roli, protože rychlé poskytnutí první pomoci zraněným osobám u dopravní nehody jim může zachránit život. Soutěže jsou dobré také k tomu, abyste si ověřili, jak si stojíte oproti svým kolegům z jiných jednotek. Jsem ale přesvědčený o tom, že i tým, který na soutěži skončí na posledním místě, by u skutečné nehody obstál naprosto bez problémů.

Budete v tomto složení soutěžit i nadále?

Je třeba si uvědomit, že soutěže jsou s ohledem na rozsah naší práce jen jakási nadstavba. Nemáme jako některé profesionální sbory jedno družstvo speciálně určené jen pro soutěže, které na ně trénuje soustavně celý rok. Jestli se v tomto složení ještě na nějakou soutěž vypravíme, jsme zatím ani neřešili. Možná by nebylo od věci dát příležitost i kolegům z další směny, ať si své dovednosti porovnají s ostatními hasiči z regionu. (pim)

ANKETA

Mají podle vás smysl setkání vedení společností se zaměstnanci?

Jan Kučera
Vršanská uhelná

Určitě mají, je to jeden z dobrých způsobů, jak se lidé mohou dostat k informacím.

Lukáš Kos
Vršanská uhelná

Určitě mají, ale asi by nemělo smysl je dělat pravidelně. Lepší je to v situaci, kdy je skutečně zapotřebí zaměstnance o něčem důležitějším informovat.

Nina Maierová
Vršanská uhelná

Vždycky je dobré mít informace přímo od zdroje, aby nevznikala panika. Jen se lidé nesmí bát zeptat.

Vlastimil Moni
Vršanská uhelná

Takováto setkání mají svůj přínos a lidé na ně reagují pozitivně. Myslím, že jsou vhodná před každou takto významnou změnou ve firmě, protože pomáhají uklidnit situaci a zamezit se šíření fámy.

Co zaznělo v jídelnách na Vršanské a ČSA

Když se v minulosti sahalo „do lidí“, vždycky to bylo na nejnižších úrovních. Jak to bude teď?

Zvolen byl zcela jiný postup, v rámci slučování skupin se jde odshora. Jedno představenstvo, jedna dozorčí rada, jeden generální ředitel. Již nyní má vznikající skupina také jediného personálního ředitele, kterým je Petr Mrvík. Ekonomickým ředitelem je od června Radomír Bernas, obchodním ředitelem Ondřej Peroutka. Ve svých pozicích zůstávají výrobní ředitelé Pavel Kouňovský v Severní energetické a Miroslav Borovský ve Vršanské uhelné. Ředitelem Coal Services je i nadále Vladimír Souček. Další personální změny se dotknou činností, které jsou označovány jako sdílené. Tedy služby, které mohou být zajišťovány z jednoho místa pro všechny společnosti. Ekologie, obrana a ochrana, personalistika, účetnictví, měřičtví, laboratoře, ekonomické služby...

Prý je naplánovaná organizační změna, která se dotkne 230 administrativních zaměstnanců?

Není tomu tak. Při jednání se zástupci odborových organizací na toto téma padlo číslo 229 zaměstnanců. To je však jen součet všech administrativních pracovníků, kteří v současnosti zajišťují služby pro všechny tři nejdůležitější společnosti skupiny, tedy Vršanskou uhelnou, Severní energetickou a Coal Services. Systém sdílené služby bude samozřejmě znamenat, že určitý počet lidí odejde. Rozhodně to ale neznamená, že by skupinu měli opustit všichni.

Když se chystá slučování, budou některé činnosti zrušeny?

Nejde o rušení, ale spojení těch služeb, které mohou být zajišťovány pro všechny společnosti dohromady. V budoucnu tedy bude existovat pro každou takovou činnost jeden centralizovaný odborný útvar/úsek, přičemž některá pracoviště mohou být na obou lokalitách.

Jak se změny dotknou dceřiných společností?

Nejprve se zaměřujeme na optimalizaci ve třech stěžejních společnostech skupiny.

Vladimír Rouček, Jaromír Franta a Milan Krob (zleva) společně na lokalitách Vršany a Československá armáda vysvětlovali plánované změny ve sloučených společnostech Severní energetická a Vršanská uhelná. Foto: (pim)

Dceřiné společnosti přijdou na řadu vzápětí, jejich ředitelé už dostali zadání a začali zpracovávat projekty, jak své činnosti v rámci skupiny co nejlépe zajistit.

Prý se sice reorganizace počtu lidí ve výrobě nedotkne, ale sáhne se jim na peníze?

Není to pravda. Mzdových tarifů se současné změny nijak nedotknou. V platnosti zůstává kolektivní smlouva, vše se v předstihu projednává s odbory. Další věcí je, že skupina potřebuje odborníky na všech postech a ve všech profesích. A ty je zapotřebí také odpovídajícím způsobem zaplatit. Není v plánu tedy šetřit na lidech, ale na zbytečných výdajích.

Není slučování do jedné skupiny jen výsledkem toho, že akcionář chce větší zisky? Opak je pravdou. Sloučení a optimalizace jsou vynucené situací, ve které se ocitlo uhlí. Jeho cena se dostala na historické minimum a i ty největší světové těžební společnosti musely sáhnout k velmi razantním úsporným opatřením. Dění ve světě má vliv i na český trh a dochází k poměrně výrazným poklesům tržeb všech uhelných společností. Jen pro představu, kdybychom neudělali žádná opatření, mohl

by propadl v tržbách v příštím roce ve srovnání s rokem 2014 dosáhnout až jedné miliardy korun. Naší výhodou ale je, že jsme k optimalizaci přistoupili včas, a to by nám mělo pomoci lépe se v příštích letech vypořádat s nepříznivou situací. Také proto už akcionář rozhodl, že případný zisk společnosti zůstane jako jakási rezerva právě na překlenutí nejtěžších období v následujících letech a na další investice. Slučování je důležité rovněž pro velké investiční akce. Vršanská uhelná řeší projekt přeložek inženýrských sítí v takzvaném Hořanském koridoru, aby zde mohla dál pokračovat těžba. Ten si ale v čase vyžádá investice v řádech několika miliard korun. Obdobně Severní energetická se musí připravit na ekologizaci elektrárny Chvalovice, což je rovněž miliardová investice.

Těžební lokality jsou ale ve zcela odlišné situaci, ČSA končí, Vršanská má perspektivu až za rok 2050...

Všechny procesy budou nastaveny tak, aby spojení obou lokalit přineslo co nejvíce synergetických efektů, tedy přínosů pro obě. Například mícháním uhlí z Vršany a lokality Československá armáda do energetických

směsí je možné udržet těžbu uhlí na lokalitě ČSA do roku 2024. Postupně zde sice skončí technologicky celek na těžbě skrývky, těžba uhlí ale bude pokračovat. Stejně tak se počítá s pokračováním projektu chodbicování, jak nejdéle to bude možné. Spojení obou společností také umožní, aby alespoň část zaměstnanců, která bude končit v Severní energetické, měla šanci přejít do Vršanské uhelné. Propouštění, vyvolané vládním rozhodnutím o zachování územních limitů těžby by tak mohlo mít o něco mírnější dopad.

Jak rychle budou změny probíhat?

První etapa už byla zahájena. Organizační změny v kategorii administrativních pracovníků by mohly přijít již na konci července. Každopádně, představenstvo nechce dělat rychlá rozhodnutí na úkor kvality nastavení procesů. Ta má přednost před rychlostí. Stejný přístup se očekává i od garantů za jednotlivé oblasti. Nejprve analýza činností, pak rozhodnutí. O všech krocích a opatřeních budou všichni zaměstnanci, jichž by se měly týkat, v dostatečném předstihu informováni všemi dostupnými informačními kanály. (red)

Šachetní zámečnick o zámky nezavádí

Zámečnick a elektrikář. Historicky dvě profese, které jsou pro povrchovou šachtu snad nejtýpickejší. Obecně zažitá představa, že elektrikář je ten, kdo vyměňuje žárovky a spravuje zásuvky a zámečnick zase ten, kdo vám vymění zámek u dveří, snad ani nemůže být vzdálenější šachetní realitě.

Provozní zámečnick patří k rozšířeným profesím. Pod tímto názvem se ale skrývá celá škála činností, které závisí také na tom, kde který zámečnick pracuje.

Dušan Mach patří k mladé generaci provozních zámečnicků, která pracuje na velkostroji. Součástí práce zámečnicků po dokončení kontroly je také vyplňování příslušné provozní dokumentace. Druhá, mno-

pracoviště. Jde hlavně o to, zda všechna zařízení pracují tak, jak mají. Zabere zhruba půl hodiny," řekl Dušan Mach. Pokud se někde objeví závada, hlásí ji zámečnick svému nadřízenému, tedy řidiči velkstroje nebo brigádýrovi a domluví se na dalším postupu. Součástí práce zámečnicků po dokončení kontroly je také vyplňování příslušné provozní dokumentace. Druhá, mno-

hem důkladnější kontrola se na stroji provádí až za plného denního světla. „Některé věci jsou totiž vidět až ve chvíli, kdy se zcela rozední. Takzvaná směnová kontrola se dělá na celém stroji odshora dolů a prohlíží se dopravníkové pásy, válečky, převodovky, provozní náplně i mazání. Prostě vše, aby stroj bezproblémově fungoval," vysvětlil Mach.

Za směnu najezdí až padesát kilometrů

Pavel Štěpánek je profesí také provozní zámečnick. Nikoli na velkostroji, ale na pasovce. Na starost má zejména kontrolu linek pásových dopravníků, po nichž putuje uhlí od velkstrojů k nakládku do železničních souprav, případně ke skládkovým strojům.

„Kontroly jsou na pásových dopravnících důležité. V současně době už je totiž většina poháněcích stanic bez fyzické obsluhy, ty je potřeba kontrolovat dvakrát za směnu," přiblížil Štěpánek. Každý den se dvěma kolegy musí objet 19 poháněcích stanic, přičemž jen na dvou z nich je obsluha. „Kontroly se provádí

mezi šestou a devátou ranní, odpolední od třetí hodiny do konce směny. Hlídat se musí jak samotné pásové dopravníky, tak brzdy, válečky i převodovky. Nezbytná je ale také kontrola hasičích přístrojů a osvětlení na dopravnících," doplnil Štěpánek. Podobně jako u zámečnicků na velkstroji platí, že i ti na pá-

Na poruchy se nečeká

Ideálním stavem je, když na velkstroji není žádné zařízení porouchané. Ani v tom případě ale neplatí, že by si zámečnick sedl a dal si nohy na stůl. „To se obvykle připravujeme na situaci, aby v případě nutných oprav nenastávaly zbytečné prostoje. Kontrolujeme například šrouby a doplňujeme náhradní díly. Všechno by mělo být vzhdycky i v záloze," připomněl ještě Mach. Nejčastěji se na velkstroji opravují gumové pásy, válečky na dopravnících, případně se mění zuby na korečkách kolese. Všechny tyto součástky má osádka velkstroje k dispozici, aby menší opravy zvládla vlastními silami. Na opravy

totiž není provozní zámečnick na velkstroji sám. Osádku rýpadla vždy tvoří minimálně tři lidé. K nim se v ranních směnách přidávají elektrikář, brigádýr, strojník a právě už zmíněný zámečnick. Do nezbytných oprav se v případě potřeby zapojují všichni. Provozní zámečnick na velkstroji se ale nemusí zabývat jen opravami. Když je to nezbytné, je schopen některého ze svých kolegů také zastoupit. Dušan Mach má například oprávnění pracovat také jako klapkař. A jak končí směna zámečnicka? Úklidem. Dílny, ale třeba také otoče velkstroje od uhelného prachu. (red)

Pavel Štěpánek při kontrole jedné z dopravníkových linek ve Vršanec. Foto: (pim)

KDYŽ SE ŘEKNE

Hlídač

Hlídačů najdete ve svém okolí celou řadu, ale ten, o němž píšeme, není člověk a svůj velmi důležitý úkol plní na velkstroji. Hlídá, aby s vytěženou hmotou neprošlo na pásový dopravník železného. Tyto předměty totiž mohou poškodit dopravníky a následně zastavit celou linku a tím i těžbu. Odborně řečeno, hlídá feromagnetická tělesa. Základem je, nastavit jeho citlivost. A pak už vše, co rýpadlo „nahrábne“, projde pod snímacím zařízením. Když zjistí něco železného, systém automaticky linku zastaví. Z pásu už ale všechno nepatříčné musí odklidit člověk. Pokud se jedná o něco většího, není pro osádku velkstroje těžké to natáhnout. V opačném případě dojde na ruční snímáče, které pomohou.

Hlídače bývají na uhelných rýpadlech dva, jeden přímo za kolesem, další na dopravníkové lince. A hlídače na velkstroji hlídá ještě jeden hlídač, opět přístroj. Říká se mu magnetický separátor a našli byste ho na nakládacím zásobníku ve Vršanské uhelné. Jedná se o speciální zařízení, které je umístěno na obou koncích zauhlovacího pásu miffického do zásobníku. V jeho dolní části jsou umístěny snímáče, na konci je nad dopravníkem speciální pás. Ten funguje jako magnet, který veškeré nechtěné železné díly přitáhne a zároveň odveze pryč. Je to poslední kontrola před cestou uhlí do elektrárny. A nejčastěji úlovy hlídačů? Jde o šrouby, ale také třeba vlastní zuby rýpadel. (pim)

Odklízet železné předměty z dopravníku na velkstroji musí lidé. Při hledání jim pomáhají ruční snímáče. Foto: (pim)

Sdílené složky usnadňují práci, jen vědět jak na to

Pracujete na společném projektu a potřebujete, aby k některým dokumentům nebo třeba fotografiím mělo přístup více lidí? Ideálním řešením jsou sdílené složky na firemním souborovém serveru. Přestože se nejedná o žádnou novinku, stále se dostatečně a správně nevyužívá.

Vyhledat sdílené složky by pro nikoho neměl být problém. Na každém firemním počítači se po rozkliknutí ikony Tento počítač objeví v síti jako samostatný disk S. Na něm najdete adresáře jednotlivých společností ve skupině. Sdílené složky totiž neslouží jen k výměně dat mezi spolupracovníky uvnitř jedné firmy, využívat je mohou i kolegové z různých společností ve skupině. Uvnitř každého adresáře firmy jsou složky pojmenované podle útvarů odborných ředitelů. „Každý z útvarů může mít svůj systém sdílených složek koncipován trochu jinak, protože jej využívá k něčemu jinému a slouží k ukládání různých dat. Specifickou sdílenou složkou mimo tuto hierarchii je složka nazvaná výměna dat. Ta slouží k jednorázové výměně dat

a na rozdíl od všech ostatních se její obsah pravidelně jednoduše za týden maže,“ vysvětlil Zdeněk Pergl, IT manažer Vršanské uhelné.

Složka má tatínka

Obecně platí, že každá ze sdílených složek by měla mít svého „tatínka“, který si laicky řečeno hlídá, kdo do ní má přístup. „Většinou se právě tato osoba domlouvá se svými kolegy a následně jim nejlépe prostřednictvím Helpdesku Infotea nebo po dohodě s příslušným IT manažerem ve firmě zařizuje přístupovou opravu,“ připomněl Pergl. Může ale nastat situace, kdy někdo ze zaměstnanců chce svým kolegům do sdílené složky přidat soubor, ale nemá do ní přístup a ani neví, kdo je oním „tatínkem“. V tom případě je nejsnazší

kontaktovat příslušného IT manažera.

Uložit pouze jednou

„Jedním z častých nešvarů při používání sdílených složek je duplicita některých souborů. Místo do jedné zkopírují si ho uživatelé pro jistotu i do některých dalších sdílených složek. Z posledních statistik vyplynulo, že až třicet procent sdílených dat je uloženo duplicitně,“ řekl Pergl. Přitom nikdo nemusí mít obavy, že by se data ze sdílené složky ztratila. Pravidelně se zálohují a v případě potřeby se dají dohledat. Jedinou výjimkou jsou soubory ze sdílené složky určené pro jednorázovou výměnu dat.

Krátce a jasně

Důležité je jednotlivé složky a do nich ukládané soubory správně pojmenovávat.

„S češtinou a diakritikou už dnes větší potíže nejsou, problémy však působí délka názvu, mnohdy prokládaného speciálními znaky. Do takto pojmenované složky se následně nemusíte vůbec dostat,“ vysvětlil Pergl a doporučil používat co nejkratší a nejvýstižnější názvy složek i souborů.

Stačí poslat odkaz

Mnozí z těch, kdo sdílené složky používají, si často neuvědomí, že dokument, na němž společně pracují, si k případným úpravám nemusí posílat jako přílohu elektronické pošty. Stačí poslat odkaz na příslušný dokument ve sdílené složce a adresát se po rozkliknutí dostane přímo k němu.

Místo se vždycky najde

Sdílené složky si poradí i s objemnými soubory nebo větším množstvím fotografií. Ale ani tady není prostor neomezený. Kapacitu úložiště hlídají specialisté ze společnosti Infotea. I uživatelé by měli být při ukládání

souborů ohleduplní. Určitě například není vhodné ukládat do sdílených složek fotografie v plném rozlišení. V dnešní době fotoaparátů s ohromným rozlišením může jeden snímek dosáhnout velikosti i 20 megabajtů. Ve většině případů přitom k práci stačí i fotografie s výrazně menším rozlišením. Nejlepší cestou jak předejít těmto problémům je nastavit si nižší rozlišení nebo kvalitu snímku již přímo na fotoaparátu.

Pokud uživatel potřebuje sdílet větší objem dat, je vždy lepší se předem obrátit na IT manažera nebo HelpDesk společnosti Infotea a poradit se. Velikost souboru nebo složky zjistíte snadno – stačí kliknout pravým tlačítkem na složku nebo soubor a zvolit Vlastnosti. A pokud je u položky velikost ve stovkách megabajtů (zkratka MB) nebo dokonce gigabajty (GB), je nutné zvážit, zda opravdu vše musí být uloženo ve sdílených složkách. (pim)

Hornických obrazů v knihovně přibývá

Uhlí bylo po desetiletí inspirací pro umělce. Výstava s názvem Malováno na uhlí, kterou připravuje město Most ve spolupráci s Vršanskou uhelnou, má zároveň připomenout i to, jak je region s těžbou hnědého uhlí propojen.

Do jejich příprav se mohla zapojit i veřejnost, kterou radnice před časem vyzvala ke spolupráci. Řada výtvarných děl je totiž nejen v majetku institucí a firem, ale také obyvatel Mostecka. V mostecké knihovně jich přibývá. „V tuto chvíli už máme k osmdesáti výtvarným dílům, z nichž část nám přinesli přímo občané. Jde o profesionálně velmi zdařilé práce, které je možné datovat od dvacátých do padesátých let 20. století,“ informoval Tomáš Ondrášek, ředitel mostecké knihovny. Koloběžný počet vystavených děl ale ještě není definitivní, počítá se s tím, že další exponáty se ještě sejdou z nejrůznějších institucí, některé doplní také knihovna z vlastních fondů. „Oficiální termín ode-

vzdání byl stanoven na poslední červenový den. Nadále proto platí výzva, aby se na nás Mostčané neváhali obrátit, protože se třeba právě u nich doma skrývá unikát, který by si veřejnost zasloužila vidět,“ dodal Ondrášek. S výběrem vhodných maleb a také případně s identifikací jejich autorů pomáhá realizátorům výstavy její kurátorka akademická malířka Helena Ambrosová. Malováno na uhlí bude součástí oslav dvaceti let od založení Spolku severočeských havířů, spojených se setkáním havířských spolků z celé republiky. Vernisáž výstavy je naplánována na sobotu 10. září za účasti geologa, klimatologa, spisovatele a filozofa Václava Cílka. (red)

Tomáš Ondrášek s obrazem Jana B. Melichara, který ho věnoval v září 1960 velkolomu Československé armády. Foto: (pim)

Jubilejní malobřezenské Hasičení Zpovídali pamětníky

Ve znamení desítek bylo letos tradiční Hasičení v Malém Březně. Zdejší dobrovolní hasiči ho pořádali už poděšaté a silně v speciálním hasičském fotbalovém dresu. Hasičský fotbal místní okoukali v sousedním Německu a okamžitě si ho oblíbili. Populární je i u jejich hasičských kolegů z blízkého i vzdálenějšího okolí. Proti sobě nastupují dva šestitčlenné týmy, které se snaží do-

stat míč proudem vody za soupeřovu brankovou čáru. Malé Březno patří mezi partnerské obce Vršanské uhelné a zdejší dobrovolní hasiči v loňském roce dostali nové vybavení pro výjezdni jednotku, například zásahové obleky a helmy. Na jejich nákup obec využila 150 tisíc korun, které dostala v rámci spolupráce s těžební společností. „Letošní Hasičení bylo možná jednou z posledních větších akcí v obecním spor-

ovním areálu. V dohledné době plánujeme jeho rekonstrukci,“ připomněl František Štrébl, starosta Malého Března. Obec má už hotovou projektovou dokumentaci, a když vše pobeží podle plánu, v příštím roce by mohl být areál opět k dispozici nejen místním příznivcům sportu. Kromě hřiště na hokejbal vznikne i víceúčelové sportoviště, přibude také objekt pro správce se zázemin pro sportovce. (pim)

Pět desítek osmádků a devátáků ze šesti mosteckých škol trávilo druhé pololetí sbíráním vzpomínek pamětníků. Most se totiž stal dalším z měst, která se zapojila do celostátního projektu Příběhy našich sousedů. V regionu se mohl uskutečnit také díky příspěvku Vršanské uhelné. Vítežství si nakonec odnesli žáci ze základní školy v ulici Jakuba Arbese (7. ZŠ), kteří zpra-

covali rozhlasovou reportáž ze vzpomínek Stanislava Štýse, známého mosteckého rekvizitáře. Jak ale připomněla Magdalena Benešová, metodička projektu z organizace Post Bellum a moderátorka celého večera, výhrou pro žáky je už samotná práce a zkušenosti, jež během projektu získali. Všechny příběhy jsou k nalezení na webových stránkách www.pribehynasichsou-sedu.cz. (red)

Pogeoparku přijde laboratoř

Geopark v mostecké základní škole ve Svážné ulici už je kompletní. Škola si ho pořídila díky loňskému grantovému programu Chytré hlavy pro Sever. A úspěšná byla se svou žádostí i letos. „Všechny vzorky hornin z Mostecka a okolí už máme na zahradě před školou, zbývá dodat během prázdnin poslední drobnosti jako informační tabulky a v září už bude geopark plně k dispozici dětem,“ sdělila Jana Nachtigalová, ředitelka základní školy. Je jedinou školou v okolí, která vlastní ucelený soubor triadacetí vzorků hornin z Krušnohoří rozdělených do šesti skupin podle historických období. Svůj

geopark chce proto nabízet i žákům dalších škol, kde se vyučuje ekologická výchova. Rozvíjet u žáků zájem o přírodovědné předměty považují ve škole ve Svážné za velmi důležité, a proto po geoparku přihlásili letos do grantu Vršanské uhelné svůj projekt na vybudování laboratoře chemie. „Popravdě, nečekali jsme, že letos opět uspějeme, o to větší máme radost a s kolegyní chemičkou ladíme detaily nové moderní učebny, kde bude možné demonstrovat dětem nejrůznější pokusy,“ doplnila ředitelka. Plánů, jak svou školu vylepšit, mají ale mnohem víc, prý na několik dalších ročníků Chytrých hlav. (red)

Jana Nachtigalová, ředitelka mostecké základní školy ve Svážné ulici, ukazuje, že uhlí má ve školním geoparku speciální přístřešek, aby lépe odolávalo povětrnostním podmínkám. Foto: (pim)

Zaměstnanecké slevy

u cestovní kanceláře FIRO-tour

S EXTRA BONUSEM 3%

SLEVY NA LETNÍ SEZONU 2016

Zaměstnanec může uplatnit bonus na veškerou nabídku CK FIRO-tour a.s., tedy současně s AKTUÁLNĚ NABÍZENOU SLEVOU nebo CENOVOU NABÍDKOU LAST MINUTE.

Bonus lze kombinovat s poukázkami SODEXO a jinými poukázkami či šeky za podmínek uvedených v manuálu.

Výše uvedený bonus je možné uplatnit pouze na kmenových nebočkách FIRO-tour a.s.

V případě dotazů jsme Vám k dispozici na čísle 210 000 210. Bližší informace o uplatnění slev naleznete v manuálu nebo nás kontaktujte na adrese skupiny@firotour.cz.

Kompletní nabídka zájezdů na www.firotour.cz

Hlavně neberte dětem kladívko z ruky

Horší čas na rozhovor s Blankou Techlovskou jsem si asi vybrat nemohla. Setkaly jsme se před mosteckým muzeem. Právě promýšlela, kam odpoledne umístí dílnu, v níž si během Muzejní noci budou děti vyrábět dřevěné koníky a meče. Za týden tým Woodmaid čekala tamtéž největší akce, kterou pořádá, fler jarmark Kostel na kolečkách. A mezi přípravou všeho šila uniformy pro malé napoleonské vojáky...

Široké veřejnosti se tým Dílny Woodmaid poprvé představil vloni fler jarmarkem v muzeu a hned to byl velký úspěch. Zaplnili jste díru na trhu? Akce jako fler jarmark tu chyběla. Na Mostecku žije spousta lidí, kteří hledají vhodné prostedí a program pro své děti.

Jsou dnes děti méně šikovné, než byly generace jejich rodičů a prarodičů? Hlavní problém nespočívá ve schopnostech dětí, ale strachu rodičů. Velkou část energie musíme investovat do přemlouvání rodičů, aby nebrali dětem kladívko z ruky. I malé dě-

Ano, ale taková akce vyžaduje ohromnou dávku času, energie a peněz, aby vše klaplo v jeden jediný moment. Je to takový ohňostroj, nakonec zbuze spousta čmoudu, únavy a pár fotografií. Rozumnější mi proto přišlo investovat energii do výstavy, která je dlouhodobá a navíc by

„Daleko víc, než servírovat dětem hotové výrobky, kterých je všude spousta, nás baví pomáhat jim se k hračkám dopracovat.“

Vítají jistou intelektuální zátěž a nacházejí tedy v muzeu příjmnou alternativu. Ten nápad zral dlouho, než se sešla společnost lidí, kde každý něco umí a je ochoten to investovat.

Nabídka pro volný čas je dnes ale velmi pestrá, takže není jednoduché zaujmout. Máte na to nějaký recept?

Vlastně ne. Nejsme zrovna specialisté na „akce“, ale cítíme jedinečnost fler jarmarků v atmosféře spopolitosti, kterou vytváří. Snad je barva fleru je růžová, tak i nálada je tam vždycky tak nějak narůžovo.

Kdo se vlastně skrývá za Dílnou Woodmaid? Co dělá?

Zdravé jádro Woodmaid představuje pedagožka Táňa Šmídová, grafička Lucie Vopravilová, velký organizátor Iveta Janošová, Zdeněk Chmela, který představuje technické zázemí dílny, a pan Červenka, který se statečně vrhá do všech fyzických prací. Původně to měla být dílna na výrobu hraček, ale nakonec se vyvinula v něco úplně jiného.

„Děti mají daleko méně příležitostí dostat se k manuální práci, čímž trpí i jejich technické myšlení.“

ho. Přišli jsme totiž na to, že daleko víc, než servírovat dětem hotové výrobky, kterých je všude spousta, nás baví pomáhat jim se k těm hračkám dopracovat. Ukázat jim, že lepší zábavou a dobrodružstvím je, když si hračky vyrobí samy. Takže jsme začali připravovat takové balíčky promyšlených polotovárů.

ré tam za poslední rok podnikli, je neuvěřitelné, a nás těší se k tomu přidávat. Na druhé naší společné akci, Den a noc svatého Mikuláše, už bylo jasné, že lidé muzeum opět zaregistrovali. V jeden den přišlo tolik lidí jako za celý rok.

To vás jistě musí těšit, když trháte rekordy?

lo na šedesát školních výprav. O víkendech pak chodily rodiny s dětmi.

Školy neumí do mosteckého muzea chodit? Učitelé na to nejsou zvyklí, i když v muzeu už na tom intenzivně pracují. Jedním z důvodů je třeba fakt, že k muzeu nejede autobus, to by se mělo změnit!

Blanku Techlovskou a dílnu Woodmaid znají například návštěvníci jarmarku mosteckého muzea. Foto: (kat)

Na školách leží odpovědnost, jak budou děti v dospělosti vnímat tyto instituce. Velké procento populace se do muzea nedostane jinak než se školou. Máme přitom zkušenost, že děti, které přišly se školou, se o víkendy vracely s rodiči, protože jim chtěly ukázat, co je zaujalo. Bylo to úžasné a my jsme se vezli na vlně euforie a zadostiučinění, že to stálo za tu námahu.

Dětem se budete věnovat i o prázdninách na příměst-

Blanka Techlovská
42 let, žije v Mostě

- studovala Slezskou univerzitu v Opavě
- věnovala se fotografii, textilnímu designu, pracovala na hradě Zvíkov
- spoluzakladatelka a vůdčí osobnost Dílny Woodmaid, která se zabývá tvorbou dílen a rukodělných workshopů
- Woodmaid organizuje v Mostě fler jarmarky, v muzeu připravila mikulášskou akci a výstavu Historie NEobyčejné tužky
- nyní chystá projekt pro školní dílenské vyučování a ve spolupráci s Oblastním muzeem v Mostě kulturní akce a pravidelné víkendové dílny

V Mostě řešili jádro

Energetika Most 2015 – to je název akce, která se letos konala v Mostě již pošesté. Hlavním tématem byla jaderná energetika. „Cílem konference bylo ověřit si, zda je jádro schopné nahradit uhlí, zda je to skutečně tak čistý a bezpečný zdroj, jak je nám často předkládáno,“ vysvětlil Rudolf Jung, předseda Okresní hospodářské komory v Mostě, jejíž energetická sekce byla jedním ze spoluopra-

datelů konference. Diskuse se zúčastnili zástupci ministerstva průmyslu, Správy úložišť radioaktivních odpadů i představitelé vysokých škol. „Potvrdilo se nám, že i když stát velmi vzhlíží k jaderné energetice, je s jejím využíváním spojena řada problémů, které bude potřeba řešit. Týká se to úložišť radioaktivního materiálu, používaných technologií i samotné těžby uranu,“ doplnil Jung. (red)

☕ KRÁTCE

Talentová soutěž
Mlýnský spolek Jirkov, který provozuje jirkovskou galerii, vyhlásil na prázdniny soutěž Talent má každý. Určena je pro děti, které budou soutěžit ve čtyřech věkových kategoriích v oborech literární tvorba, výtvarné umění, fotografie a krátký film. Soutěžními tématy jsou: Zoopark – místo, kam se vracím rád a Skanzen plný pohody. Uzávěrka soutěže je 26. srpna a podrobnosti o pravidlech najdete na www.mlyn-skyspolek.cz. (kat)

Pumptracková dráha
V Olejomylnském parku v Jirkově se v červnu otevřela tzv. pumptracková dráha. Jde o dráhu s umělohmotným povrchem, určenou pro kola, kde jezdci místo šlapání využívají k jízdě pohyb nahoru a dolů na terénních nerovnostech, tedy jakési pumpování. Dráha je vhodná pro všechny věkové kategorie a hodí se třeba pro nácvik rovnováhy a ovládní kola pro děti. Využívat ji mohou i skateboardisté. Dráhu slavnostně otevřel

svou exhibicí biker Richard Gasperotti z Jirkova. (kat)

Po trzích letní kino
Ve Vrskmani to s nadcházejícím létem ožilo. Jednou z větších obecních akcí byly Venkovské farmářské trhy, které se tradičně konají na návsi. Radnice ale centrum obce využívá i jinak. Stejně jako vloni i letos se promění v improvizované letní kino, na které se mohou těšit také v sousedních Zaječicích. Tentokrát ale jen ve dvou termínech, na začátku a na konci prázdnin. Na konci července ve vrskmaňském sportovním areálu proběhne již 3. ročník multižánrového hudebního festivalu CV Fest. Bližší informace najdou zájemci na webových stránkách obce. (red)

Děti dovádí na lanovce
Strupčice se od června pyšní novou dětskou atrakcí pro děti. Za zhruba osmdesát tisíc korun tu vybudovali lanovkou dráhu. Má pojezdni dráhu přes 20 metrů i certifikát o bezpečnosti. (red)

Ukázat turistům krásy okolních měst a obcí měl miniveletrh cestovního ruchu u mosteckého magistrátu. Největší úspěch měl stánek Děčina a tamní zoologické zahrady s živými exponáty. Foto: (pim)

Radnice se přestěhuje do školy

Kam jejich předkové chodili do školy, teď budou lidé v Poleradech na obecní úřad. Právě sem se totiž po rekonstrukci sídlo obce během prázdninových týdnů přestěhuje

„Vloni jsme objekt zateplili a pak došlo na opravy, které jsme zvládli svépomocí,“ řekl Alois Macháč, starosta Polerad. A na jaře přišly na řadu i úpravy prostranství

před budovou, aby měla poleradská radnice i dostatečně důstojné okolí. Celkové náklady na opravy budoucího úřadu dosáhly zhruba 2,1 milionu korun. „Podaři-

lo se nám získat půlmilionovou dotaci, na zbytek jsme si museli vzít úvěr,“ doplnil starosta. V bývalé škole ale nebude jen obecní úřad, v přízemí vznikly prostory, které chtějí v Poleradech v budoucnu využít jako mateřskou školu. „Nová budova bude samozřejmě k dispozici i spolkům, které v obci působí,“ dodal starosta. (red)

Do kostela ve Strupčicích lákali na zpěv i film

Součástí Noci kostelů ve Strupčicích bylo i promítání filmu o historii zdejšího kostela sv. Václava. Foto: (pim)

Podruhé se letos ve Strupčicích zapojili do Noci kostelů, během níž si návštěvníci po celé republice mohou prohlédnout tato místa i při jiné příležitosti než při bohoslužbách. V nedalekých Sušanech byl přístupný kostel svatého Marka, přímo ve Strupčicích kostel svatého Václava, kde vystoupil pěvecký sbor a promítal se krátký film o historii kostela. „Jednalo se o část dokumentárního filmu, který v roce 1985 natočil Krátký film Praha o památkách v obcích, které měly ustoupit těžbě, včetně Strup-

čic,“ vysvětlil Miroslav Rokoš, místopředseda Spolku přátel památek obce Strupčice, který Noc kostelů v obci připravuje. Kostel sv. Václava patří k významným obecním památkám, první zmínka o něm se datuje do 14. století. Z nedalekého Jirkova sem farář jezdí sloužit mše a loni se v něm po delší odmlce konala i svatka. Obec letos vyčlenila z rozpočtu dva miliony korun na nejnnutnější opravy kostela. „O konkrétním využití peněz se ještě nerozhodlo, nejvíc by ale opravu potřebovaly dvě kostelní věže. Střecha se měnila v devadesátých letech,“ doplnil Rokoš. (red)

Jídelníček

4. 7. Pondělí

Polévka: Brokolicová s osmaženou houskou **A:1,9,12,7**

- ① Vepřové maso na způsob bažanta, rýže dušená **A:1**
- ② Fazole s mletým masem, chléb **A:1,6,10,7**
- ③ Zapečené těstoviny s brokolicí, sýrem a bylinkami **A:7,1,3,9,12**
- ④ Šuang-Si z hov. masa /nudličky s poduš. zeleninou/, hranolky **A:3,10,6,9**
- ⑤ Maso dvou barev, rýže petrželová **A:3,10,6,9,5**
- ⑥ Vepřové maso na způsob bažanta, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ① Vepřový guláš, těstoviny **A:1,3,7** **K**
- ② Rizoto z vepřového masa **A:1,7**

5. 7. Úterý

STÁTNI SVÁTEK

6. 7. Středa

STÁTNI SVÁTEK

7. 7. Čtvrtek

Polévka: Gulášová **A:1,9**

- ① Vepřové výpečky, houskové knedlíky, dušený špenát **A:1,3,7**
- ② Uzená vepřová krkovice, bramborová kaše maštěná, okurka **A:10,7**
- ③ Zeleninové rizoto se sýrem **A:9,7,10**
- ④ Kapr pečený na kmíně, brambory vařené, citron **A:4,7**
- ⑤ Kantonské nudle s kuřecím masem **A:1,3,10,6,9**
- ⑥ Vepřové výpečky, houskové knedlíky, kysané zelí bílé **A:1,3,7,10,12**
- ① Vepřové maso na způsob bažanta, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Maso dvou barev, rýže petrželová **A:3,5,6,9,10**
- ③ Fazole s mletým masem, chléb **A:1,6,7,10**

8. 7. Pátek

Polévka: Hovězí s masem a nudlemi **A:1,9,12**

- ① Kuře na paprice, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Drůbeží játra na cibulce, rýže dušená **A:1,10,12**
- ③ Kynuté knedlíky s jahodovou náplní a tvarohem **A:1,3,7**
- ④ Bramborák s pikantní vepřovou směsí, zelný salát **A:1,3,6,7,9,10**
- ⑤ Bramborový guláš s uzeninou, chléb **A:1,6**
- ⑥ Kuře na paprice, těstoviny **A:1,7**
- ① Vepřové výpečky, houskové knedlíky, špenát dušený **A:1,3,7**
- ② Kantonské nudle s kuřecím masem **A:1,3,6,9,10**

11. 7. Pondělí

Polévka: Česneková s bramborem **A:1,9,12**

- ① Segedínský guláš, houskové knedlíky **A:1,7,10,12,3**
- ② Kuř. stehenní plátek, karotka dušená na másle, bramb. vařené **A:1,7**
- ③ Sója po gazdovsku, bílé pečivo **A:1,9,6**
- ④ Palivec /kuřecí, žamp., pórek, kapie-ostřejší, br. lupinky/ **A:10,9,1,12**
- ⑤ Opečená klobása, bramborová kaše maštěná máslem, okurka **A:10,6**
- ⑥ Segedínský guláš, chléb **A:1,6,7,10,12**
- ① Kuře na paprice, těstoviny **A:1,3,7** **K**
- ② Drůbeží játra na cibulce, rýže dušená **A:1,10,12**

12. 7. Úterý

Polévka: Hovězí se zeleninovým svítkem **A:1,3,9,12**

- ① Vepřové maso na kmíně, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Pikantní vepřová játra, rýže petrželová **A:10,1**
- ③ Brokolice se sýrovou omáčkou, těstoviny penne **A:7,1,9,12,3**
- ④ Smažený kuřecí řízek, bramborový salát, citron **A:1,3,7,9,10**
- ⑤ Přírodní klops na žampionech, brambory vařené **A:1,6,10,3,7**
- ⑥ Vepřové maso na kmíně, těstoviny **A:1,3,7**
- ① Segedínský guláš, houskové knedlíky **A:1,3,7,10,12**
- ② Hornická klobása, bramborová kaše **A:6,10**
- ③ Tvarohový závin **A:1,3,7**

13. 7. Středa

Polévka: Bramborová s houbami **A:1,9**

- ① Husarská roláda /vepř. bůček s koř. ml. masem/, h. knedlíky **A:1,6,10,7**
- ② Francouzské brambory, okurka **A:3,1,7,10**
- ③ Fazolový salát se sójovým masem, pitta chléb **A:1,9,12,6**
- ④ Hovězí plátek na žampionech, hranolky, zelný salát **A:1,7**
- ⑤ Bratislavská vepřová plec, těstoviny **A:1,7,9,10,3**
- ⑥ Husarská roláda /vepř. bůček s koř. ml. masem/, rýže duš. **A:1,6,10,7**
- ① Vepřové maso na kmíně, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Pikantní vepřová játra, rýže dušená **A:1,10**
- ③ Přírodní klops na žampionech, těstoviny **A:1,3,6,7,10**

14. 7. Čtvrtek

Polévka: Drchánková **A:1,3,9,12**

- ① Sekaná pečeně na smetaně, houskové knedlíky **A:1,3,7,9,12**
- ② Pečené kuřecí stehno, rýže dušená **A:1,3,7**
- ③ Guláš z Robi masa, chléb **A:1,10,12**
- ④ Kuřecí prsa na másle s jablkou, krokety **A:7,8**
- ⑤ Strapačky se zelím a uzovým masem **A:1,10,12**
- ⑥ Sekaná pečeně na smetaně, těstoviny **A:1,3,7,9,12**
- ① Bratislavská vepřová plec, těstoviny **A:1,3,7,9,10**
- ② Francouzské brambory **A:1,3,7**
- ③ Přesnídávková polévka: Bramborová s houbami, chléb **A:1,9**

15. 7. Pátek

Polévka: Kapustová s paprikou a brambory **A:1,9,12**

- ① Vepřové na žampionech, houskové knedlíky **A:1,7,3**
- ② Rizoto z rybího filé **A:4,7**
- ③ Bavorské vdolečky, čaj **A:1,3,7**
- ④ Záhorácký závitok, pečený brambor, zelný salát **A:1,10,12**
- ⑤ Dalmátské čufy, těstoviny **A:1,6,10,7,3**
- ⑥ Vepřové maso na žampionech, těstoviny **A:1,3**
- ① Sekaná pečeně na smetaně, houskové knedlíky **A:1,3,6,7,9,12**
- ② Čertící na pívě, chléb **A:1,3,7**

① TEPLÁ A CHLAZENÁ JÍDLA
① MRAŽENÁ JÍDLA

A: ALERGENY
K: MOŽNO OBJEDNAT I HOUSKOVÉ KNEDLÍKY

Teplá jídla

+mražená jídla

18. 7. Pondělí

Polévka: Frankfurtská s párkem a bramborem **A:1,9,12**

- ① Hovězí maso na pepři, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Kuřecí kebab, čínské nudle s pórkem **A:7,10,1,3,6,9**
- ③ Houbové flíčky zapečené, okurka **A:1,3,7,10**
- ④ Bělehradský řízek /vepř. plátek na bramborách s lečem/ **A:1**
- ⑤ Teplá uzzenina /jemný párek/, hrachová kaše s cibulkou **A:1,9,7**
- ⑥ Hovězí maso na pepři, těstoviny **A:1,3**
- ① Vepřové maso na žampionech, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Dalmátské čufy, těstoviny **A:1,3,6,7,10**

19. 7. Úterý

Polévka: Cibulová s bramborem **A:1,7**

- ① Kuřecí nudličky s paprikovou omáčkou, houskové knedlíky **A:10,1,7,3**
- ② Vepřová krkovice pečená, šťouchané brambory **A:1**
- ③ Omeleta s jarní zeleninou **A:3**
- ④ Steak z vepřové krkovic, hranolky, zelný salát s křenem **A:1**
- ⑤ Mletý řízek s hořčicovou omáčkou, brambory vařené **A:1,6,10,3,7**
- ⑥ Kuřecí nudličky s paprikovou omáčkou, rýže dušená **A:10,1,7**
- ① Hovězí maso na pepři, bramborové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Kuřecí kebab, čínské nudle s pórkem **A:1,3,6,7,9,10**
- ③ Teplá uzzenina /jemný párek/, hrachová kaše s cibulkou **A:1,7,9**

20. 7. Středa

Polévka: Kuřecí vývar s kuskusem **A:1,9,12**

- ① Maďarský vepřový perkelt, houskové knedlíky **A:1,7,3**
- ② Karbanátek smažený, bramborová kaše s máslem, okurka **A:1,6,10,7,3**
- ③ Jáhlý se zeleninou a strouhaným sýrem **A:9,7**
- ④ Kuřecí maso HAWAI /ananas+šun.+paprika/, rýže jas., zel. salát. **A:3,6,9**
- ⑤ Vepřové ledvinky na cibulce, rýže dušená **A:1**
- ⑥ Maďarský vepřový perkelt, těstoviny **A:1,7,3**
- ① Kuřecí nudličky s paprikovou omáčkou, rýže dušená **A:1,3,7,10** **K**
- ② Vepřová krkovice pečená, brambory vařené **A:1**
- ③ Domácí koblihy **A:1,3,7**

21. 7. Čtvrtek

Polévka: Hrachová **A:1,9**

- ① Hovězí maso vařené, koprová omáčka, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Rizoto z vepřového masa **A:7**
- ③ Dukátové buchtičky s krémem **A:1,3,7,6**
- ④ Hodslavská řezanka/hovězí, slanina, žamp., kapie/, br. placky **A:10,1**
- ⑤ Kuřecí maso v omáčce s Nivou, těstovinové noky **A:1,3,7**
- ⑥ Hovězí maso vařené, koprová omáčka, brambory **A:1,7**
- ① Maďarský vepřový perkelt, těstoviny **A:1,3,7** **K**
- ② Smažený karbanátek, bramborová kaše **A:1,3,6,7,10**
- ③ Vepřové ledvinky na cibulce, rýže dušená **A:1**

22. 7. Pátek

Polévka: Hovězí s krupicí a vejcem **A:1,9,12,3**

- ① Kapucínský guláš, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Zapečené těstoviny s uzeninou, okurka **A:1,3,7,6**
- ③ Bulgur se žampiony a pórkem **A:1,9,12**
- ④ Hovězí soté po stroganovsku, opečené brambory **A:1,7,10**
- ⑤ Vepřová játra na česneku, rýže dušená **A:1**
- ⑥ Kapucínský guláš, těstoviny **A:1,3**
- ① Hovězí maso vařené, koprová omáčka, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Dukátové buchtičky s vanilkovým krémem **A:1,3,6,7**

25. 7. Pondělí

Polévka: Ovarová **A:1,9**

- ① Vepřová kýta na paprice, těstoviny **A:1,3,7**
- ② Opečená klobása, brambory na kyselo **A:7,1,9,12,6**
- ③ Hrášek s karotkou dušený na másle, brambory vařené **A:7**
- ④ Kuřecí stehno na česneku, hranolky **A:1,7**
- ⑤ Vepřová játra po znojensku, rýže dušená **A:1,3,6,7**
- ⑥ Vepřová kýta na paprice, houskové knedlíky **A:1,7**
- ① Kapucínský guláš, houskové knedlíky **A:1,3,7**
- ② Zapečené těstoviny s uzovým masem **A:1,3,6,7**

26. 7. Úterý

Polévka: Houbářská zalitá **A:7,1,3,9,12**

- ① Prachatické maso na žampionech, houskové knedlíky **A:1,3,7,10**
- ② Smaž. soukenický sekaný řízek, bramb. vařené s máslem **A:3,7,1**
- ③ Listové šátečky s jalbkou, čaj **A:1,3,7**
- ④ Uherský vepřový plátek, staročeská rýže **A:1,7,10**
- ⑤ Fazole Colorado - USA, chléb **A:1,12**
- ⑥ Prachatické maso na žampionech, těstoviny **A:1,10,3,7**
- ① Vepřová kýta na paprice, těstoviny **A:1,3,7** **K**
- ② Hornická klobása, šoulet **A:1**
- ③ Vepřová játra po znojensku, rýže dušená **A:1,3,6,7**

27. 7. Středa

Polévka: Hovězí s krupicí a vejcem **A:1,9,12,3**

- ① Vepřové maso na hořčici, houskové knedlíky **A:1,10,12,3,7**
- ② Milánské špagety /šunka+sýr/ **A:1,3,7**
- ③ Jarní salát s pečeným rajčetem a balkán. sýrem, pečivo **A:9,3,6,10,7**
- ④ Kuřecí Gordon Blue, bramborová kaše maštěná máslem **A:7,1,3,6,12**
- ⑤ Rizoto na báčský způsob **A:1,9,12**
- ⑥ Vepřové maso na hořčici, rýže šunková **A:1,3,7**
- ① Prachatické maso na žampionech, houskové knedlíky **A:1,3,7,10**
- ② Fazole Colorado - USA, chléb **A:1,12**
- ③ Listové šátečky s jablkou **A:1,3,7**

28. 7. Čtvrtek

Polévka: Dršťková **A:1,9**

- ① Maďarský guláš, houskové knedlíky **A:10,1,3,7**
- ② Zapečené těstoviny s uzovým masem, okurka **A:1,3,7,10**
- ③ Houbový kuskus, cibulový salát s jogurtem **A:1,6,9,7**
- ④ Bramborák s pikantní kuřecí směsí, zelný salát **A:7,1,3,10,6,9**
- ⑤ Vepřové maso na zázvoru, brambory šťouchané s cibulkou **A:1,9**
- ⑥ Maďarský guláš, těstoviny **A:10,1,3**
- ① Vepřové maso na hořčici, houskové knedlíky **A:1,3,7,10,12**
- ② Milánské špagety /šunka + sýr/ **A:1,3,7**
- ③ Rizoto na báčský způsob **A:1,9,12**

29. 7. Pátek

Polévka: Francouzská **A:1,9,12,3,6,7,10**

- ① Hamburská vepřová kýta, houskové knedlíky **A:10,9,1,7,3**
- ② Rybí karbanátek, brambory vařené maštěné máslem, citron **A:4,1,3,7**
- ③ Domácí koláče, mléko **A:1,3,7**
- ④ Kuřecí roláda pečená, bramborové pyré s celerem **A:1,3,6,7,10**
- ⑤ Uzená vepřová krkovice, šoulet **A:1**
- ⑥ Hamburská vepřová kýta, dušená rýže **A:10,9,1,7**
- ① Maďarský guláš, těstoviny **A:1,3,7,10** **K**
- ② Rýžový nákyp s ovocnou náplní **A:1,3,7**

ZMĚNA JÍDELNÍČKU VYHRAZENA

Dobrou chuť!

VAŘÍME Z ČESKÝCH SUROVIN

Na výsypce se auta prohánějí už třiatřicet let

Mostecký autodrom, jedna z názorných ukázek toho, jak havíři „uklízejí“ po těžbě, oslavil v polovině června 33. narozeniny. Kristova léta si připomněl nejen závody. Jaká je historie tohoto automobilového okruhu, který vznikl díky rekultivacím?

Všechno začalo těžbou uhlí. Nejstarší zpráva o dobývání hnědého uhlí v oblasti lomu Vrbenský, který do roku 1946 nesl jméno Matylda, pochází pravděpodobně z roku 1811. Kolem obce Souš bylo 13 hlubinných šachtíček a řada dalších, kde se využívalo takzvaného selského dobývání při výchozu uhelné sloje. Těžba v lomu Vrbenský skončila v roce 1976. Důlní činnost bylo zasaženo území o rozloze přes 500 hektarů. Autodrom se začal stavět v roce 1978 v místě bývalého povrchového lomu Vrbenský a měl být součástí takzvaného branné – spor-

tovního areálu. Týmu, který tehdy vytvořil návrh trati a v jehož čele stál Josef Paur, se povedl mimořádný kousek. Niž by totiž měl možnost podrobněji studovat některý ze zahraničních okruhů, připravil projekt, který zcela odpovídal předpisům mezinárodních motocyklových i automobilových organizací. Na území vnitřní výsypky bývalého lomu Vrbenský tak vznikl díky rekultivaci na ploše 53 hektarů areál se závodním okruhem na mezinárodní úrovni.

Formule i cyklisté
Letošní oslavy 33. výročí autodromu se vážou k prvním

zkušebními závody na zcela novém okruhu, které se tu jely 25. a 26. června 1983. Oficiálně byl provoz zahájen o dva měsíce později, 14. srpna. To se zde představily vozy tehdy velice populární Interserie. Za zmínku stojí i fakt, že v květnu následujícího roku na mosteckém závodním okruhu končila čtvrtá etapa 37. ročníku cyklistického Závodu míru.

V září 1992 hostil Most první mezinárodní závody tahačů, na které navázal o rok později závod FIA Evropského poháru tahačů. Ten je dodnes vrcholem sezony. Během let se na závodisti vystřídala řada závodů, diváci tu mohli spatřit vozy formule 1. V červnu 2000 se autodrom stal poprvé dějištěm open air koncertu, své umění tu fanouškům před-

vedla skupina Lucie. V srpnu 2001 si příznivci motoristických lahvůk přišli na své, když okruh hostil vytrvalostní závod seriálu European Le Mans Series, kde startoval také český jezdec Tomáš Enge.

Oslavy nejen na dráze

A právě on, nejspěšnější český jezdec novodobé historie, byl jednou z osobností, která mostecký autodrom navštívila i během letošních oslav. Tentokrát ale jako řidič jedné ze škodovek obnoveného seriálu Octavia Cup. Součástí oslav autodromu byl také rozsáhlý doprovodný program. Třeba výstava historických plakátů z archivu autodromu. Mezi nimi byl i úplně první z roku 1983, který lákal na premiérový závod se vstupným 20 korun. Zajímavostí byla i dražba dalších z celkem 99 kusů původního asfaltu velkého závodního okruhu. *(red)*

Parametry autodromu

- Délka: 4 212 m
- Šířka: 12 - 14 m
- nejdelší rovina: 792 m
- nejkratší rovina: 150 m
- 21 zatáček (9 levých a 12 pravých)
- Převýšení: 12,04 m
- maximální stoupání + 2,8 %
- maximální klesání - 3,2 %

HISTORICKÉ ŠESTKY

1896: Založení Spolku přátel Zámecké hory - hradu Hněvína

Koncem 19. století začalo být Mostečanům líto, že původní hrad na vrcholu Zámecké hory, dnes nazývané Hněvín, zanikl a rozhodli se obnovit historický ráz tohoto kopce. Nejprve to zkusili ve stylu Švýcarska, pak Francie a nakonec skončili u středoevropské gotiky. Vůbec poprvé se členové Spolku přátel Zámecké hory sešli 28. října (tehdy ovšem toto datum ještě nic neznamenal) roku 1896.

Přítom to byli právě mostečtí měšťané, kteří si zkázu hradu zvaného Landeswarte neboli Zemská stráž vyprosili u císaře Ferdinanda III. To však bylo po tragické třicetileté válce, kdy hrad přinesl městu řadu problémů a přitahoval cizí vojska. V letech 1651 až 1653 byl hrad skutečně zbořen a další dvě století zůstal vrch opuštěný. Už v 70. letech 19. století se však Zámecký vrch stal oblíbeným výletním místem a začalo se s postupnou úpravou svahů, kde byly budovány cesty a sázeny stromy. Roku 1879 už na vrcholu stála dřevěná restaurace jako přenesená ze švýcarských Alp, ve skutečnosti přestěhovaná z parku u zám-

ku Jezeří. V říjnu 1889 pak tesařský mistr Johann Franz postavil na vrchu dřevěnou repliku Eiffelovy věže. Měřila 25 metrů a stala se velkou senzací, ovšem už za tři měsíce ji strhla vichřice. Necelá stovka ustavujících členů spolku se rozrostla během následujících desetiletí až na tisícovku a postupem času se spolek začal starat nejen o Zámeckou horu, ale i další - dnes bychom řekli rekreační - plochy ve městě. Ještě v zimě 1896 začaly první terénní úpravy a v květnu 1898 stavba kamenné vyhlídkové věže na původních základech starého hradu. Rozhledna se otevřela v září roku 1900.

Výletní restaurace na vrcholu Zámecké hory na historické pohlednici. Foto: Archiv DN

Dalším plánem spolku byla výstavba restaurace ve stylu starého hradu, několik let však trval jen výběr architektického návrhu. Uspěl až roku 1905 Adolf Schwarzer, který navrhoval nejen repliku starého hradu, ale i vnitřní vybavení. Spolek počítal s náklady 30 tisíc korun, které se ale nakonec více než zdvojnásobily. Základní kámen stavby byl položen

14. června 1905 a stavba trvala pouhý rok. Slavnostní otevření se odehrálo v červenci 1906 (tedy před 110 lety), kdy symbolické klíče od hradu převzal starosta Carl von Pohnert. Na tehdejší dobu úžasné bylo elektrické osvětlení hradu. O několik let později tentýž architekt doplnil zástavbu na vrcholu Hněvína o další pseudohistorické stavby a přestavěl rozhled-

nu, která získala prakticky dnešní podobu kamenné věže s dřevěným ochozem a vyhlídkou. V roce 1914 byla dostavěna i současná hvězdárna, která však měla původně sloužit jako kaple, a hrad získal víceméně současnou podobu. Se začátkem první světové války, v níž padl i sám architekt, končí etapa budování výletního místa nad Mostem. *(kat)*

Horníky chrání poustevník

Začátek července je pro horníky, obzvlášť pro ty české, velmi významný. Čtvrtého července si připomenou svátek svého patrona, svatého Prokopa. Legendami opředená postava je ryze českým světcem, o němž se mnoho napsalo. S trochou nadsázky by se dalo ale říci, že toho o něm více nevíme, než víme.

Jisté je to, že byl prvním opatem sázavského kláštera, kde se sloužily slovanské bohoslužby. Druhou doloženou informací je, že zemřel 25. března 1053. A do třetice: byl ženatý a měl syna Jimrama. Dodnes přesně nevíme, kdy se Prokop narodil, dokonce o tom nejsou zmínky ani v kronikách a legendách. Historikové a antropologové ale

Z poustevníka opatem

Traduje se, že po několika letech kněžského působení Prokop po zralé úvaze a se souhlasem své rodiny odešel žít mnišským životem. Zhruba kolem roku 1000 se v pražském Břevnovském klášteře stal benediktinem. Z některých zdrojů, například břevnovského opisu Kosmovy kroniky, se zase odvozuje, že o zhruba devět let později

Svátek sv. Prokopa slaví různé církve v různých dnech. Některé si ho připomínají v den jeho zesnutí, tedy 25. března. V ruské pravoslavné církvi slaví svátek sv. Prokopa společně se svatou Ludmilou 16. září. V našich končinách si ho nejčastěji připomínáme stejně jako římskokatolíci 4. července, což je den, kdy byl svatořečen.

odhadují, že to mohlo být mezi roky 970 až 985. Rodištěm budoucího světce měla být vesnička Chotouň u Českého Brodu. Všechny historické zdroje mluví o tom, že Prokop měl výborné slovanské vzdělání, ovšem kde ho dosáhl, se také neví. Některé prameny tvrdí, že na Vyšehradě, jiné, že studoval v zahraničí. Část historiků se přiklání k tomu, že se mu dostalo individuálního vzdělání u nějakého zkušenějšího kněze, což v Čechách tou dobou bývalo běžné.

Prokop opustil klášter a odešel žít jako poustevník k Sá-zavě. Nejstarší písemné prameny tvrdí, že se usadil pod klenbou jedné jeskyně nad řekou Sázavou, ze které vyhnal tisíc démonů. Pověst o něm a jeho ctnostech se v okolí rychle šířila. Časem si Prokop nad svou jeskyní začal budovat prostý dřevěný kostel a kolem sebe společenství poustevníků. V sázavské pustině se s Prokopem setkal kněz Oldřich. Legenda vypráví o tom, že

to bylo během lovu a k sídlu poustevníka kněz zavedl jelen. Na Oldřicha udělal poustevník velký dojem. Také díky tomu mohl Prokop založit roku 1032 v údolí řeky Sázavy slavný klášter. Na dokončení proměny poustevnické vesničky v řádný klášter se podílel i Oldřichův syn a po jeho smrti český kněz Břetislav I., za jehož vlády se v roce 1035 stal Prokop jeho prvním opatem. Sázavský klášter byl svého času významným centrem nejen duchovního, ale také kulturního života. A jak v 19. století napsal František Palacký, byl „semeništem cyrilské literatury v Čechách a proslul i v učených věcech nad jiné kláštery české“.

Patron země české

Prokop zemřel v kruhu svých žáků. Pochován byl v dřevěném chrámu, který před lety vlastníma rukama budoval. Jeho hrob se stal významným poutním místem. Za vlády prvního dědičného krále Přemysla Otakara I. a římského papeže Inocence III. byl Prokop 4. července 1204 oficiálně svatořečen a stal se prvním českým světcem, který byl kanonizován samotným papežem. Byl uctíván jako patron země zvláště v nebezpečných dobách. Prokopovo rameno si vyžádal král Přemysl I. a uložil jej ve svatovítském chrámu, „aby tím ramenem království české před nepřáteli chráněno bylo“. Roku 1588 dal pražský arcibiskup Medek převézt Prokopovy ostatky do Prahy, kde byly i za účasti císaře Rudolfa II. uloženy v chrámu Všem svatých na Hradě. *(pim)*

U sochy svatého Prokopa na druhém mosteckém náměstí se zastavuje i hornický průvod při tradičním Skoku přes kůži. Foto: Archiv DN

Ryze český havířský zastánce Dva mostečtí Prokopové

Své patrony má většina povolání, horníci nejsou výjimkou. Ale patroni nejsou ve všech zemích stejní. V Čechách a na Moravě jsou za ně považováni svatá Barbora a svatý Prokop. A Barboru na rozdíl od Prokopa uznávají jako patronku i v dalších zemích.

Na oslavu svátku svaté Barbory (4. prosince) se horníci shromažďovali ve slavnostních jednokrojích a za doprovodu hudby se v průvodu vydávali na mši. Po jejím skončení měly jejich kroky rovnou do hostince. Svatý Prokop začal jako patron horníků Barborou postupně nahrazovat od poloviny

19. století. Důvodem bylo poručení uhelných revírů a snaha posílit národního ducha také ryze českými horníckými patrony. Prokopské hornické oslavy se podle některých zdrojů ujaly také díky svému datu na začátku července. Probíhaly ale podobně i v tomto případě kráčely ze ša-

chet průvody uniformovaných horníků, samozřejmě za doprovodu kapely. Následovala mše a po ní zábava. Důvod, proč si horníci za svého patrona vybrali právě Prokopa, se prý skrývá v jeho životopise. Ten totiž líčí, že to byl člověk ctnostný, obživu si obstarával tvrdou prací, měl nadání léčitele, bydlel velmi skromně v jeskyni, plný pokory a lásky. Zřejmě jeho způsob života, jednání a útrapy, které dobrovolně snášel, ho stavěly na úroveň horníků. Chápali ho proto jako jednoho ze svých řad, který je schopen pochopit jejich bolesti, utrpení, a je ochoten kdykoliv pomoci. *(pim)*

Přímo v Mostě se nachází dvě sochy svatého Prokopa. Jedna stojí na II. náměstí a druhá na Zahražanech. Na svá současné stanoviště se stěhovaly ze zaniklých obcí Souš a Vršany. První z nich znázorňuje světce s biskupskou mitrou na hlavě, s berlou ve zdvižené pravé paži a s levou rukou přidržující lem pláště. Je prací neznámého autora z roku 1723. Původně stála v zaniklé obci Souš, odkud byla přemístěna do lapidária v areálu muzea. V 70. letech se stěhovala ke kostelu ve Vtelně, to už ale bez svého původního podstavce. Dnes je k vidění přímo v centru města na II. náměstí

mezi budovami kulturního domu Repre a finančního úřadu. Také druhá mostecká socha svatého Prokopa pochází od neznámého barokního autora, je ale mladší, z roku 1738. Zachycuje světce oděného do liturgického pláště a dlouhého a krátkého obřadního roucha. V levé ruce původně držel berlu. Od konce roku 2009 je k vidění na „náměstíčku“ v ulici Prokopa Holého ve čtvrti Zahražany. Než se přesunula sem, bylo ji možné spatřit u jedné z cest křížujících městský hřbitov. Tato socha pochází ze zaniklé obce Vršany, odkud se na hřbitov stěhovala v 70. letech. *(pim)*

Volvo jede s nákladáky do hlubiny

Skupina Volvo vyvíjí technologie schopné řídit vozy bez doteku lidské ruky. Ve spolupráci s automobilkou Saab testuje první takzvané autonomní nákladní automobily určené pro práci pod zemí. „Skupina Volvo pracuje na výzkumu autonomních technologií několik let, nyní už máme výsledky, které nám pomohou změnit těžební průmysl,“ komentoval prozatímni výsledky Torbjörn Holmström z vedení firmy. „Naši zákazníci díky tomu budou moci zvyšovat produktivitu, ale také bezpečnost práce a efektivně využívat pohonné hmoty,“ doplnil. Plně automatická nákladní auta pracují s technologií GPS. Kolem automobilu je instalováno šest senzorů, které vytvářejí jakýsi mrak

datových bodů, z nichž vznikne 3D mapa okolí a díky ní je možné vozidlo naprosto přesně navigovat i obtížným terénem a reagovat na nečekané překážky, případně lidi na cestě. Auta se zatím testují v leteckém hangáru ve Švédsku. Novou technologii zde umístili do standardního nákladního vozu Volvo FMX. Stačí jen přepnout na „autopilota“ a palubní desce a automobil se sám pohybuje. V důlních podmínkách se začne testovat na podzim. Vozidla bez řidičů jsou v těžebním průmyslu velmi očekávanou novinkou a zkoumají se i jinde ve světě. Jako první nasadila automatické nákladní vozy ve svém železnorudném dole v západní Austrálii těžářská společnost Rio Tinto. (red)

Speciálně upravené volvo FMX se zatím testuje v bývalém hangáru, do skutečné hlubiny zamíří na podzim. Foto: Cicci Jonson/Bilduppragat

Přírodní oáza s haldami za humny

Krásné přírodní scenérie, rybářský ráj a také naučná stezka. Všechno tohle se dá najít u Heřmanického rybníka, který je přitom jen kousek od Ostravy.

Heřmanický rybník (116 ha) leží v oblasti široké nivy řeky Odry. Je součástí soustavy pěti rybníků na rozmezí Ostravy, Bohumína a Rychvaldu s rozsáhlými porosty rákosin a přílehlými mokřadními loukami. Má specifické složení silně mineralizované vody s obsahem bóru a jódu. Od roku 1972 slouží jako takzvaná dávkovací nádrž slaných důlních vod, které doprovázejí uhelná ložiska v okolí Ostravy. Rybám, které tu žijí, to ale rozhodně nevaadí. Rybník je vyhledávanou rybářskou lokalitou. A s rybáři je spojena i další zajímavost, pro-

tože právě díky nim tu vznikly dřevěné posedy na kůlech, k nimž vedou dlouhé lávky. Je jich tu kolem sedmdesáti a připomínají spíše asijskou přírodu, kde jsou podobné stavby běžné. Rybník obklopují bohaté porosty rákosí, které svým rozsahem nemají v širokém okolí ve Slezsku konkurenci. Rozlehlá vodní plocha a rákosiny jsou vítaným útočištěm řady ptáků. Vede tudy i jedna z hlavních evropských cest tažných ptáků. Heřmanický rybník tak patří mezi důležitá ornitologická stanoviště mezinárodního významu. Každoročně se tu

shromáždí kolem 250 druhů ptáků a je možné zahlédnout i velmi vzácné a chráněné opeřence. Daří se zde rovněž několika druhům obojživelníků, včetně celoevropsky chráněného čolka velkého. V okolí vede tříkilometrová naučná stezka Heřmanický rybník, která začíná za zastávkou MHD. Návštěvníci se dozvědí zajímavé informace o této lokalitě z pěti informačních tabulí a na trase najdou odpovídající ptačí pozorovatelnu s otevřeným výhledem na rybník a jeho okolí. Pozornost návštěvníků láká i na dohled stojící halda bývalého Heřmanického dolu, který po více než 100 letech ukončil těžbu v roce 1993. Monumentální halda stále prohořívá, i když se postupně odtěhuje a odváží. (red)

Heřmanický rybník s rybářským posedem a uhelnou haldou v pozadí. Foto: ostrava.cz

Lyžování pod zemí je utopie

S velmi nezvyklým nápadem, jak využít ostravské doly, přišli Richard Paprök a Karel Kovařík z Akademie věd České republiky. Pod zemí by podle nich mohlo vzniknout lyžařské středisko. Mezi ostravskými černouhelnými doly Jindřich, Hlubina a Zárubek by podle akademiků mohla vzniknout síť podzemních sjezdovek v délce 25 až 30 kilometrů. „Základní páteří by byla síť sjezdovek s mírným sklonem propojujících jednotlivé doly, respektive jejich horní a dolní konce a na jednotlivých dolech potom sjezdové tratě vyšších obtížností,“ informovali o své vizi regionální Deník. Odborníci tuto možnost považují za nereálnou, a i kdyby se dala uskutečnit, byla by příliš drahá. „Vyžadoval by silného investora. Pro Ostravu je nyní ekonomicky neúnosný,“ nastínil přimátor Ostravy Tomáš Macura s tím, že vedení města si uvědomuje potenciál důlních staveb a zajímá se o možnosti využití důlních vod. Budovy i těžní věže na povrchu přitom i po uzavření dolů mohou žít dál, státní podnik Diamo je běžně pronajímá. Za 14 let, co se o podzemní šachty i objekty na povrchu uzavřených černouhelných dolů v ostravsko-karvinském revíru stará, převzal 647 povrchových objektů, především budov a těžních věží. Zhruba polovina objektů byla zlikvidována, další postupně zaplnilo 147 firem, které zaměstnávají 2 600 lidí. V bývalých důlních areálech působí strojírenské firmy, výrobci komponentů pro automobilový průmysl, výrobce oken, autodopravce, ale také pojišťovna, čalounictví, zámečnictví a další řemeslné firmy. (red)

Nejvíce sexy je Austrálie

Chcete investovat v těžebním průmyslu? Nejatraktivnější místem na světě je Austrálie. Fraserův Institut publikoval zprávu, v níž představil žebříček nejatraktivnějších míst pro investice do těžebního průmyslu. Těžba v Austrálii pohání ekonomiku už delší čas, právě díky tomuto odvětví si ostrovní země zachovávala roční růst HDP více než 3,6 procenta. Pravdou také je, že poslední dva roky byly právě pro toto odvětví hodně těžké a i největší hráči na trhu, BHP

Billiton a Rio Tinto si museli utáhnout opasky a přijmout hodně razantní úsporná opatření, aby celosvětové krizi dokázali čelit. Austrálie si svou pozici na špičce žebříčku získala z několika důvodů. „Nejde jen o hojnost přírodních zdrojů, které země nabízí. Těžební společnosti oceňují také přístup vlády, která prosazuje transparentní politiku, silný právní systém, jasné stanovené regulační mechanismy i kvalifikovanou pracovní sílu,“ píše se ve zprávě. (red)

První koupání v jezeře Most se blíží

První koupání v jezeře, které vzniklo zatopením uhelného dolu Ležáky u Mostu, se blíží. Znamená to ale zvládnout během pouhých dvou let tři klíčové projekty.

Prvnímu z nich, stavbě silnice mezi Mostem a Mariánskými Radčicemi, který jezero napojí na okolní komunikace, už nic nestojí v cestě. Připravené jsou i druhé dva projekty – napojení pozemků u jezera na inženýrské sítě a vybudování rekreačního zázemí, jako jsou pláže. Stavba silnice za 370 milionů korun, která spojí Most a Mariánské Radčice, už začala. Využita při ní bude současná mimoúrovňová křižovatka u OBI v Mostě. Navazovat bude stavba mostu, který překlene hlavní silnici, kolejová silnice povede po hraně bývalého lomu. „Region tím získá možnou objízdou komunikaci mezi Mostem a Litvínovem pro

případ komplikací v chemičce,“ podotkl k tomu Petr Lenc, ředitel Palivového kombinátu Ústí (PKÚ).

Pláž zaplatí z ekomiliard
Město Most za pomoci této státní firmy, která provádí rekultivaci Ležáků, připravilo i další projekty. Jeden má zajistit napojení jezera na komunikace a inženýrské sítě, druhý pak výstavbu oddechové pobřežní zóny. „Stavba zahrnuje realizaci písčito-obalčkových pláží včetně vybudování zázemí pro volnočasové aktivity jako např. plážový volejbal, stolní tenis a podobně. Součástí stavby je také realizace plovoucích mol,“ informovala Alena Sedláčková, tisková mluvčí mosteckého

magistrátu. Všechny projekty, které mají zpřístupnit a oživit zatopený důl, jsou financované státem z takzvaných 15 ekomiliard, určených na rekultivaci území po těžbě. Jejich majitelem se po dokončení stane město Mostu. „V průběhu června bychom se měli dozvědět, zda se tyto projekty podaří prosadit mezi prioritní a zda bude moci začít jejich realizace,“ vysvětlil Petr Lenc.

Kdo dostane jezero

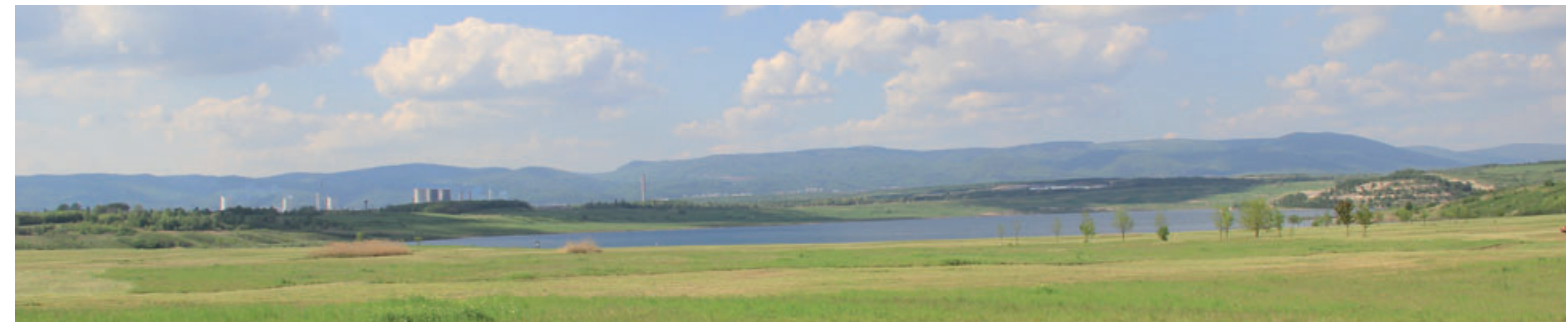
Otazníky se nadále vznášejí nad vlastnictvím pozemků a samotného jezera. Historicky šlo o majetek města Mostu, neboť právě v těchto místech stálo bývalé královské město, a tak je již delší dobu chce radnice získat zpět. K dohodě

se státem ale zatím nedošlo. „Statutární město Most chce znovu majetkově nabyt pozemky, které mu historicky patří. Přesto jsme toho názoru, že z hlediska investic do dané lokality i její údržby jde o projekt nadregionálního významu, na jehož financování by se mě-

la podílet EU v rámci přeshraniční spolupráce, Česká republika, Ústecký kraj a statutární město Most,“ dodala Sedláčková. PKÚ odhadl, že údržba rozsáhlého areálu jezera ročně spolkne asi 19 milionů korun, což jsou náklady, kterých se Most obává. (kat)

Jezero Most

- bývalý uhelný lom Ležáky, v jehož místech stávalo historické město Most
- ukončil těžbu v roce 1999
- zatápění vodou z řeky Ohře začalo v říjnu 2008 a trvalo šest let
- rozloha 309 ha, objem vody cca 70 mil. m³
- rekultivaci provádí Palivový kombinát Ústí
- rekreační využití
- pro veřejnost se má otevřít v roce 2018
- v současné době je k němu vstup zakázán pod pokutou 15 000 Kč

Jezero Most. Foto: (pim)

Rekultivace skončila, čeká se na peníze

Plány na otevření jezera Most v roce 2018 jsou reálné, myslí si Petr Lenc, ředitel Palivového kombinátu Ústí (PKÚ). Pod jeho vedením realizuje tento státní podnik největší rekultivační projekty v České republice. A rekultivace bývalého dolu Ležáky u Mostu teď míří do finále.

Petr Lenc. Foto: (kat)

V jakém stavu je dnes jezero Most po technické stránce? Podstatná část rekultivace je vyřešena. Probíhají ještě některé práce, ale žádných zásadních změn už jezero nedozná. Teď se již chceme ve

spolupráci s městem Most soustředit na projekty revitalizačního charakteru.

Nejsou s jezerem spojena do budoucna určitá rizika? Mám na mysli hlavně blízkost skládky nebezpečných odpadů.

Je to často diskutované téma, skládka je i v sousedství jezera Milada u Chabařovic. U obou jezer se dělala opatření stejného charakteru, jedná se proti zatékání povrchové vody ze skládky, jednak proti případným průsakům, kvůli nimž se postavily podzemní bariéry.

Je to vůbec místo vhodné k rekreaci?

Koupání s výhledem na chladicí věže možná neevokuje rekreační oblast, ale je to daň současnému průmyslovému charakteru tohoto regionu. Jenže za dvacet, třicet, možná padesát let ty chladicí věže zmizí, ale jezero tam bude pořád. S touto perspektivou ho budujeme.

Je reálné v létě 2018 otevřít rekreační území jezera Most veřejnosti, jak to chce město? Je to termín, který vyplynul z našich diskusí se statutárním městem Most a je reálné.

My bychom měli mít po rekultivační stránce hotovo a tudíž bude možné území otevřít veřejnosti jako na Miladě. Projekty napojení na infrastrukturu jsou hotové, mají všechna povolení stejně jako druhý projekt výstavby pláží a mol. Z 15 ekomiliard prostředky také ještě zbývají. Pokud se rozhodne o uvolnění peněz, bude záležet na Ministerstvu financí, jak rychle projekty vyhlásí a vysoutěží dodavatele. Samotná stavba podle mne problematičtější nebude.

Kritici způsobu rekultivací na severu Čech vám vyčítají, že nejsou dotažené do konce, na rozdíl třeba od sousedního Německa. Stav na jezeře Milada, které je dokončené tak nějak napůl, jim dává za pravdu... (kat)

Vyčítají nám to poměrně často. Chtěli bychom to dělat jako v Německu, ale nemůžeme. Je potřeba se dívat, co dovoluje legislativa obou států. Německá těžební organizace s podobným statutem jako PKÚ má za povinnost dokončit nejen rekultivační, ale i revitalizační práce, a na všechny dochází finanční prostředky ze zvláštního státního účtu. Výsledkem je, že když přehodnotí klíče budoucímu uživateli, předává zasazené, zrehabilitované území s inženýrskými sítěmi, komunikačním napojením a s hotovými plány do budoucna. My se o totéž snažíme deset let. Teprve stávající novela Horního zákona nám dává částečnou možnost použít finance i na revitalizační projekty. (kat)

SPORTOVNÍ HALA

STRUPČICE

OTEVŘENO PO - NE / 9h - 21h

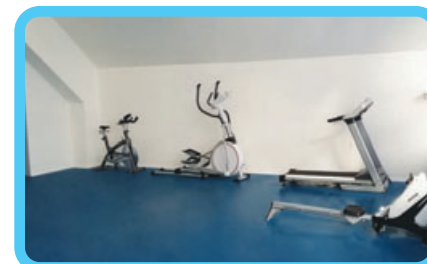
Posilovna a trenažéry

CENÍK

Posilovna - 1 vstup	45 Kč
Trenažéry - 1 vstup (30min)	20 Kč
Permanentka - 10 vstupů	350 Kč
Měsíční permanentka	550 Kč
Vratná záloha - šatna/klíč	50 Kč

TRENAŽÉRY

Veslovací trenažér KETTLER COACH M
Eliptický trenažér KETTLER SKYLON 3
Cyklotrenažér FORMERFIT 4730X
Běžecský pás FORMERFIT 6860

Kontakty

Sportovní areál Strupčice
Sportovní 77
tel. recepce: 731 654 972
tel. vedoucí areálu: 724 920 869
rezervační systém naleznete na:
www.sportareal-strupcice.cz

Cvičební místnost

CENÍK

Pro organizovanou skupinu	150 Kč / h
Vratná záloha - šatna / klíč	50 Kč

Velikost cvičební plochy 9 x 8 m
Polyuretanová podlahová krytina
Ovětrávání centrálním systémem
Možnost využití hi-fi audio

NABÍDKA

Pořádáme pravidelná skupinová cvičení (CrossFit, Fyzioball, Jóga atd...)

Aktuální nabídku a rezervace naleznete na www.sportareal-strupcice.cz

Jak si užít dovolenou bez starostí

Hlavní sezona dovolených právě startuje, pokud si dovolenou budete vybírat u cestovní kanceláře, existuje několik osvědčených rad.

Pokud si nevíte rady od koho si zájezd vybrat, ptejte se kolem sebe. Nechte si poradit od přátel a známých. Nepřestávejte se ptát ani přímo v cestovce. Čím více otázek položíte, tím větší naději máte, že si nekoupíte zajíce v pytli. Rozhodně by vás neměly uspokojit obecné odpovědi. Chtějte vědět, co přesně znamená, když je hotel přímo na pláži. Patří přímo hotelu? Nebo „u moře“ znamená na útesu

nad mořem? Nebo na něj dohlédnete z okna hotelu, který je deset kilometrů daleko? Ptejte se, za optání nic nedávejte a je to lepší, než pak být na místě nemile překvapen.

Chtějte podrobnosti

Zájezd si můžete koupit na spoustě míst. Důležité je ale vědět, kdo je vaším partnerem. Kdo zájezd opravdu pořádá a nese tedy odpovědnost za všechny poskytova-

né služby. Ze zákona vám ten, kdo vám zájezd nabízí a prodává, musí oznámit, kdo je jeho pořadatelem a musí to uvádět v cestovní smlouvě. Pokud to tak není, trvejte na doplnění této informace. Ze zákona jsou cestovní kanceláře povinny sdělit v cestovní smlouvě také přesný název hotelu. Klidně si dopředu prověřte, jestli název, který používá cestovní kancelář, a který je uveden ve vaší cestovní smlouvě, je shodný.

Může totiž existovat více hotelů, které mají velmi podobný nebo dokonce skoro stejný název s pouze malou odlišností. Na rozdíl od názvu se ale může obrovsky lišit jejich kvalita. Pokud nemáte ve smlouvě správný název hotelu, vaše případná reklamacce bude o to složitější. Platí to i u poznávacích zájezdů. Nabídka typu: „ubytování v hotelech turistické kategorie“ by vás měla spíše odradit než nalákat. Každá slušná cestovka v okamžiku prodeje musí vědět, jaký pokoj v jakém hotelu pro vás

má, jinak by vám zájezd nemohla prodat.

Na jak dlouho jedete

Nebojte si říct o přesné vysvětlení, kolik nocí v hotelu obsahuje nabídka, kterou vám agentura nebo cestovní kancelář předloží. A můžete trvat na tom, že chcete mít tento údaj přesně zapsaný v cestovní smlouvě. Odlétat na dovolenou můžete těsně před půlnocí, na místo dorazíte nad ránem a cestovní kancelář vás ubytuje až po obědě. Jste tedy už dva dny na cestě, ale ještě nebydlíte. A stejný pokoj v jakém hotelu pro vás

Delegát není průvodce

Když už vyrazíme s cestovní kancelář do zahraničí, měli bychom si udělat jasno v některých pojmech. Může nám to ušetřit spoustu nervů a zklamání.

- **Zástupce cestovní kanceláře** – Nejnížší možné zastoupení. Ve většině případů je to pouze vaše zajištění pro případ krize, případně někdo, kdo vás potká na letišti a navede k transferu. Obvykle na něj máte spojení na voucheru. Je velmi užitečný v krizových chvílích.
- **Delegát cestovní kanceláře** – Měl by být k dispozici na plánovaných schůzkách, nabízet vám výlety a řešit vaše problémy v případě potřeby. Není ovšem jeho posláním být pořád na dohled a neustále k dispozici.
- **Průvodce cestovní kanceláře** – Působí většinou u poznávacích zájezdů a je s vámi prakticky stále.

Zdroj: www.freeimages.com

Nevydařený zájezd reklamujte Pojistěte se

Cestovní kancelář má povinnost zajistit, co slíbila. Když se od svých slibů odchýlí, máte právo žádat peníze zpět, nebo alespoň jejich přiměřenou část.

Když říkáme, co slíbila, máme na mysli jednoduše to, co je uvedeno ve smlouvě, v katalogu nebo na webu cestovky. Splnění případných ústních slibů, ve kterých prodejce zájezdu pěl ódy na cílovou destinaci a hotel (které se později ukázaly jako přehnané), se domůžte těžko.

Ozvěte se do měsíce

První svaté pravidlo, které musíte znát, pokud chcete zpět peníze za dovolenou: na reklamaci vad zájezdu máte přesně jeden měsíc po jeho skončení. Zájezd reklamujte buď přímo u cestovní kanceláře nebo u cestovní agentury, u které jste ho koupili – možné je obojí a pro obojí platí stejná měsíční lhůta. Cestovní kancelář zodpovídá i za všechny dílčí dodavatele. Výmluvami typu: to je chyba dopravce nebo

ubytovatele se nenechte zmást ani odbyt. Jediná situace, kdy se může cestovka z odpovědnosti vyvázat, když zasáhne vnější okolnosti, které nemohla ani její dodavatelé ovlivnit. Třeba když oblast, kde trávíte dovolenou, postihnou záplavy. Reklamacce musí být písemná. Když se ji vydáte řešit osobně na pobočce, trvejte na sepsání reklamačního protokolu s uvedením data. Cestovní kancelář pak musí reklamaci vyřídit nejpozději do třiceti kalendářních dnů.

Řešte vše už na místě

Problém byste ale měli začít řešit už na místě s delegátem. Každou vadu zájezdu je podlé zákona třeba vytknout bez zbytečného odkladu. Pořadatel musí neprodleně zajistit nápravu, a pokud to neudělá ani v přiměřené lhůtě, můžeme si

nápravu zajistit sami a náklady pak musí proplatit pořadatel. Například přijedete na místo a delegátka vám oznámí, že slibovaný čtyřhvězdičkový hotel je obsazený a má pro vás místo toho jeden pěkný tříhvězdičkový. Jednoznačně můžete chtít část peněz zpět, i když na místě na náhradu přistoupíte. Cestovní kancelář se musí postarat o pokračování zájezdu i za cenu nižší kvality služeb, přičemž rozdíl v ceně se zákazníkovi vrátí. Když naopak dostanete jako náhradu hotel o hvězdičku lepší, dodatečného dopláčení se bát nemusíte. Vyšší standard hradí vždy cestovní kancelář ze svého. Pokud vadu na místě odstranit nelze – třeba když jste měli slíbený pokoj s balkonem, ovšem hotel žádný balkon nemá, máte jednoznačné prá-

Nasbírejte důkazy

Když chcete reklamovat, musíte být schopni prokázat, že na zájezdu bylo něco v nepořádku. Rada je jednoduchá: fotěte, natáčejte, shánějte svědecké výpovědi. Spolu s ostatními cestujícími můžete sepsat hroznádné čestné prohlášení. Taki si můžete například požádat ovšem hotel žádný balkon nemá, máte jednoznačné prá-

Cestování s sebou přináší řadu rizik, neměli byste proto zapomínat na správné pojištění.

Povinné ručení. Jedete-li na dovolenou vlastním vozem, je dobré se ujistit, že máte sjednané odpovídající povinné ručení do všech zemí, kterými budete projíždět. Seznam zemí, kde vaše povinné ručení platí, najdete na tzv. zelené kartě. Povinné ručení by mělo pokrývat i výdaje za asistenční služby. V některých státech může být odtah porouchaného vozu velmi drahou záležitostí.

Cestovní pojištění. Základní varianty obvykle kryjí náklady léčebných výloh. Věnujte pozornost výši krytí, doporučujeme nejméně 1 500 000 Kč, asistenčním službám a pojištění zavazadel.

Havarijní pojištění. Havarijní pojištění je dnes cenově výhodné a navíc si ho sjednáváte na celý rok. Pokud si navíc zvolíte variantu s pojištěním odcižení vozidla, můžete si dovolenou užít opravdu bez starostí.

- 1 VÍCEÚČELOVÉ HRŠTĚ
- 2 MINGOLF
- 3 BAZÉN
- 4 TENIS - ANTUKA
- 5 TENIS - ANTUKA
- 6 TENIS - POKRYCH BERGO
- 7 NOHEJBAL
- 8 TRÉNINKOVÉ HRŠTĚ
- 9 SPORTOVNÍ HALA
- 10 STANOVÁ PLOCHA
- 11 PLÁŽOVÝ VOLEJBAL

Kam vyrazit za kulturou a sportem v červenci

KULTURNÍ TIPY

11. - 15. 7. - Příměstský tábor Amalie von Levetzov - Vyšivané básně. Prázdninový výlet do historie s výtvarným zaměřením. Tábor slečnám představí hravou zážitkovou formou období empirie a klasicismu. Dobové odívání, důstojnický ples - taneční vystoupení a mnoho dalšího. Informace a program na tel.: 603 255 422, info@woodmaid.cz, www.woodmaid.cz.

11. - 15. 7. - Příměstský tábor František Maxmilián Lobkowicz - Napoleonské války. Prázdninový výlet do historie s hudebním a výtvarným zaměřením. Mladým mužům tábor zprostředkuje hravou a zážitkovou formou napoleonské období a sílu Beethovenovy hudby v kontrastu s něžností empírových dam. Důstojnický ples - pochodové a bubenické vystoupení, taneční vystoupení a mnoho dalšího. Informace a program na tel.: 603 255 422, info@woodmaid.cz, www.woodmaid.cz.

18. - 30. 7. - Sochařské sympozium Most 2016. První bienále sochařského sympozia v nádherném prostředí přesunutého kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Tématem je Harmonie prostoru - harmonie života jako protipól úspěchané doby. Sochy z pískovce budou vytvářet Alexander Peroutka, Martin Zet a Robert Vlasák. Návštěvníci budou mít šanci vyzkoušet si práci s kamenem na vlastní kůži. Díla budou vyhodnocena během Folkového Mostu v neděli 31. července.

Do 16. 7. - Klauzury. Výstava klauzurních prací studentů SOŠ Hamr-Litvínov je až do poloviny července k vidění v Galerii Radniční sklípky v Litvínově.

23. 7. - Jakubská pouť Bělušice - Bedřichův Světec. Tradiční Jakubskou pouť v Bedřichově Světcu odstartuje

je v 16:00 hodin skupina historického šermu Bohemia Fénix. Na programu jsou kromě soutěží pro děti i dospělí také vystoupení skupin Lucie Revival, Dalibor Janda Revival, Kabát Revival a vše zakončí diskotéka Ein Lukesle Buntles.

30. 7. - Radim Hladík & Blue Effect. Na zámku Červený Hrádek se představí česká beatová legenda. Začátek v 19:00 hodin, vstupné: 200 Kč.

31. 7. - CV Fest. Třetí ročník multižánrového hudebního festivalu ve Vrskmani. Představí se kapely Censorshit, Wait, Magma Hotel, Fourth Face, Victims, Tortharry, Morčata na útěku a další. Akce se koná ve sportovním areálu ve Vrskmani od 13:00 hodin, vstupné 220 Kč v předprodeji, 330 na místě.

31. 7. - Folkový Most. Oblíbená prázdninová hudební akce v areálu kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Program odstartuje ve 13:00 hodin Marek Dusil Blend, na pódiu se dále vystřídají skupiny Zdarr, Devítka, Divozel Folk Team a Zrní. Pro návštěvníky bude připravena například středověká střelnice.

Do 9. 9. - Nejen o Mostě. Oblastní muzeum v Mostě hostí výstavu prací žáků ZUŠ F. L. Gassmanna.

Do 27. 9. - Galerie Most PONS Saskému umění. Galerie výtvarného umění v děkanském kostele v Mostě nabízí výstavu obrazů, soch a grafik saských umělců.

SPORTOVNÍ TIPY

MOTOSPORT

15. - 17. 7. - European Championship Alpe Adria - Mostecký autodrom hostí šampionát Alpe Adria, stále populárnější série motocyklových závodů nejvyšší úrovně ve střední Evropě. V rámci seriálu se vy-

13.00 Marek Dusil Blend
14.20 Zdarr
15.15 vystoupení vítězů Dětské Porty
15.40 Devítka
17.00 Sředověká hudba Quercus
18.20 Divozel
19.40 Folk Team
21.00 Zrní

Občerstvení
Sředověká střelnice

Areál kostela
Nanebevzetí
Panny Marie
v Mostě

FOLKOVÝ MOST
31. 7. 2016

hodnocují i národní šampionáty zúčastněných zemí, a to České republiky, Slovenska, Polska, Rakouska, Chorvatska a Slovinska. Zpestřením napínavého klání bude spanilá jízda městem a autogramiáda jezdců.

PARKURY

16. 7. - Parkurové závody. Další parkurový den na mosteckém hipodromu.

HOKEJ

2. - 5. 7. - Setkání hokejových fanoušků 2016 z celé ČR. Amfiteátr Loučky bude o první červencový víkend dějištěm Setkání ho-

kejších fanoušků. Jedná se o jubilejní 20. ročník akce.

TENIS

2. - 5. 7. - Amater Tenis Open. Litvínovské dvorce budou také letos dějištěm tenisového turnaje Amater Tenis Open. Diváci se opět mají na co těšit. Pořadatelé slibují, že k vidění budou zajímavé souboje.

5. - 10. 7. - Mistrovství ČR mladších žáků v tenise. Na dvorcích mosteckého tenisového klubu uvidíte velmi zajímavé zápasy. První kolo dvouhry odstartuje už v pondělí v 10:00 hodin, zahajovací zápas čtyřhry ve 14:00 hodin.

Finále čtyřhry je naplánováno na sobotu 9. 7. od 13:00 hodin, dvouhry dospějí do finále v neděli 10. 7. v 10:00 hodin.

GOLF

6. 7. - Turnaj dvojic. Foursome s výběrovým drívem na mosteckém golfovém hřišti.

9. 7. - Druhý prázdninový turnaj.
16. - 17. 7. - Den otevřených dveří I. Golf Clubu Most.

18. 7. - Mostecká seniorská Tour - 5. turnaj.

23. - 24. 7. - Dvoudenní mistrovství klubu ve hře dvojic.

POMŮCKA: AGENCE: ANDREA, APELLA, EMLER, INDAUR, STANAN	OHON	NEKLESATI	PATŘÍČÍ ALENÉ	NÁHRAŽKA KÁVY	HYDRID CÍNU	GHANSKÉ SIDLO	A SICE	OSLAVOVAT	ZÁRODKY	ARZENID NIKLU	MUZIKA	MÁCHOVO DÍLO
NA ONO MÍSTO					ANGL. HOLIT					KÓD NORSKÉ KORUNY		
ÚPLNĚ					INDIÁNSKÝ KÚL					ETIOP. HORA V POHOŘÍ MENSA		
					DRUH ÚSTÍ REKY					KÓD RUMUNSKÉHO LEU		
SPARTSKÉ SHROMÁŽDĚNÍ OBCANŮ						NÁŠ SPISOVATEL (1892-1952)						
						MĚSTO V MADHJAPRADEŠI V INDIÍ						
ČESKÝ ARCHITEKT							VYMILÁNÍ					APRATMÁN
							ZVÍRECÍ VÝKALY					
	Tajenka (1.část)										SPZ SAARBRÜCKEN (NĚMECKO) PLOCHA	
	KMIT											
PLATIDLO VIETNAMU					MĚSTO V JIŽ. ITÁLII						PYSKY	
					PRUDKÁ ROKLE						CHOD KONĚ	
ANGL. ONO					MATEMATICKÁ ZKRATKA		ZÁMEŽÍ VE FOTBALE				PŘÍSTAV	
					Tajenka (2.část)		ZÁLETNICE				MENŠÍ ČÁST	
ANGL. NARAŽKA							ČIN			TURECKÉ SIDLO		NÁŠ HISTORIK
							NEBE			VÁZAT		STLOUCI
	MPZ MALI	ANGL. CHYBA NAUKA O POMĚRU ORGANIZMU K PODMÍNKAM PROSTŘEDÍ								DISLOKACE		
										KÓD COOKOVÝCH OSTROVŮ		
HRUBÝ KARTÁČ S RÝŽOVÉ SLÁMY (HOV.)										JEDNOTKA ELEKTRICKÉHO NÁBOJE		
										BÁSNICKÝ ZÁPOR		
MEZINÁRODNÍ KAMIONOVÁ DOPRAVA (ZKRATKA)					Tajenka (3.část)							
					TEKUTÝ VÝTAŽEK							
SYMFONICKÁ BÁSEŇ C. DEBUSYHO (1905)							TIHLE					MPZ EGYPTA
							OIDIPŮV NÁSLEDNÍK					MYS ANTARKTIDY
										SEK		
										POPĚVEK		
	DESKA S OKRAJEM											
	KORYŠI											
										MAŤÁRSKÉ SIDLO		
										DIOVA MILENKA (LABŮT)		
ČLEN SKAUTSKÉ ORGANIZACE							NADÁVAT				SPZ JABLONEC NAD NISOU	
							SPZ ZNOJMO				MRAVNÍ ČISTOTY	SAORA
												BEZKMENTÁ DŘEVINA (SLOVEN.)
NEVYVINUTÉ ORGÁNY												
										ZÁBKY PROVÁZĚJÍCÍ BOHA ČAKA		
										CYNICKÝ ČLOVĚK		
										OZNACENÍ LETADEL MAROKA		
ZN. JEDNOTKY RADIOAKTIVITY												UMÍNĚNÝ ZÁPOR
KÓD IRSKA												NĚM. DEM. REPUBLIKA (DO R. 1990)

Nač spěchat? Pamatujte, že i ... (dokončení v tajence). Správné znění tajenky z květnových DN: Rána, kterou zasadil přítel, se nehojí. Výhra získávají: **Mila Koppová**, Most; **Zdenka Vodičková**, Velké Popovice; **Martin Janovský**, Most. Vyluštěnou tajenku můžete zaslat na adresu: Vršanská uhelná a.s., redakce Důlní noviny, V. Řezáče 315, 434 67 Most nebo e-mailem: dulni.noviny@vuas.cz. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce. Uveďte přesnou adresu pro případné doručení výhry.

NAROZENINY

Životní jubilea zaměstnanců Czech Coal Power. Vedení společnosti jim přeje hodně zdraví a pracovních úspěchů do dalších let.

23. července
Alfréd Zdráhal - řidič pracovních strojů

31. července
Ladislav Šrédli - řidič silničních motorových vozidel

Každý měl šanci zeptat se, na co chtěl

Vysvětlovat, uklidňovat, ale také vyvracet fámy přišli zástupci znovu spojovaných skupin Severní energetická a Vršanská uhelná mezi zaměstnance. Společná setkání byla celkem čtyři, vždy po dvou na lokalitě Vršany a Československá armáda. V jídelnách obou těžebních společností se pokaždé sešly desítky lidí. O tom, jaká zde panovala atmosféra, se můžete přesvědčit z fotografií na této straně.

Setkání skončilo a začalo se diskutovat, třeba se šéfem odborů Jaromírem Frantou. Foto: (pim)

Hlubináři z Armády zamířili na setkání dřív než do sprch. Foto: (pim)

Předseda představenstev Milan Krob odpovídal na dotazy zaměstnanců i po skončení setkání. Foto: (pim)

Jídelna v lokalitě Vršany během prvního setkání se zaměstnanci doslova praskala ve švech. Foto: (pim)

Zájem o informace o změnách byl ze strany zaměstnanců obrovský. Foto: (pim)